

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2018 жылғы 20 қыркүйектегі
№ 469 бұйрығына 103 - қосымша

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына 543 - қосымша

**Орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған
сыныптары үшін «Кесіп» пәнінен жаңартылған мазмұндағы
ұлгілік оқу бағдарламасы**

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған 5-9 сыныптары үшін «Кесіп» пәнінен жаңартылған мазмұндағы ұлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес өзірленген.

2. Оқу пәнінің басты мақсаты – білім алушыларды өндірістік және шаруашылық-тұрмыстық еңбектің қарапайым дағдыларына үйрету, сондай-ақ оларда еңбек ұжымындағы қарым-қатынастың қоғамда қабылданған нормалары мен ережелерін қалыптастыру.

3. Еңбекке баулу мақсаттарына қарай басты назар аударылуға тиісті міндеттер:

1) қарапайым еңбек икемділіктері мен дағдыларына үйрету, өндірістік еңбектің қолдан келерлік түріне дайындау;

2) еңбек әрекеттеріне деген жағымды уәждемені қалыптастыру;

3) орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың еңбектенуге деген жігер, ұжымда жұмыс істей білу қабілеті сияқты жеке тұлғалық қасиеттерін қалыптастыру;

4) орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларды әлеуметтік бейімдеудің сөзсіз шарты болып табылатын сөйлеу тілінің қарым-қатынастық функциясын дамыту.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастыруды педагогикалық тәсілдер

4. Орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларды еңбекке баулу «Кәсіп» пәні бойынша оқу-тәрбиелеу процесін ұйымдастыруды маңызды болатын келесі қағидаларға сәйкес жүзеге асырылады:

- 1) барлық оқытудың тәжірибелік бағдары;
- 2) түзете-дамыта оқыту;
- 3) оқу процесі құрылышының біртұастығы;
- 4) оқу материалының қолжетімділігі;
- 5) оқытудағы жекеше тәсіл;
- 6) көрнекілік және заттармен тікелей әрекет жасау.

5. Бағдарламаны әзірлеуге сарапау және іс-әрекеттік тәсілдер негіз болған:

1) сарапау тәсілі білім алушылардың білім беру мазмұнын менгеру мүмкіндіктерінің әртекті болуынан байқалатын білім алудағы ерекше қажеттіліктерін ескеруді білдіреді. Бағдарламаны құруда сарапау тәсілін қолдану орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға дамудың жеке мүмкіндіктерін жүзеге асыру мүмкіндігін ұсына отырып, сан алуан түрлі мазмұнмен қамтамасыз етеді;

2) іс-әрекеттік тәсіл орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың тұлғалық дамуының әрекшелігін есепке ала отырып, білім берудің негізгі занылыштары мен құрылымын ашып көрсететін психологиялық ғылымның теориялық ережелеріне негізделеді. Білім берудегі іс-әрекеттік тәсіл мектеп жасындағы орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың тұлғалық дамуы олар үшін қолжетімді әрекетті (заттық-тәжірибелік және оқу) ұйымдастыру түрімен анықталатынын тануға сәйкес құрылады. Орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың білім беру мазмұнын менгеруін қамтамасыз ететін олардың танымдық және заттық-тәжірибелік әрекеттерін ұйымдастыру процесі ретіндегі оқыту білім берудегі іс-әрекеттік тәсілді жүзеге асырудың негізгі құралы болып табылады.

6. Орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларды еңбекке үйретудің әрекшелігіне білім алушыларда жалпы еңбектік икемділіктерді – тапсырмада бағдарлау, жұмыс барысын жоспарлау, оның орындалуын бақылауды дамытуға арналған ерекше жағдай тудыру жатады.

7. «Кәсіп» пәні бойынша сабактар әрекеттердің әр түрлі түрлерін кеңінен пайдалану мүмкіндігімен қамтамасыз етудің кешенді негізінде құрылады. Мұғалім оқу процесінде қарапайым еңбек дағдыларын кеңейтуге, қайталауға және бекітуге көмектесетін ойын (жағдаяттық-рөлдік, дидактикалық, қойылымдық, шапшаң қимылды ойындар), қарапайым, еңбектік, құрастыру, бейнелеу (илем, сурет салу, жапсырмақұрақ) әрекеттердің әр түрлі түрлерін пайдалана алады.

8. Бағдарламалық-тәжірибелік материал білім алушылардың жас және психофизикалық әрекшеліктерін есепке ала отырып тандалған. Материал

күрделілік, мәліметтер және дербестік көлемінің біртіндеп өсу қағидасы бойынша орналасқан.

9. Орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларды еңбекке баулу процесінде келесі әдіс-тәсілдер пайдаланылады:

1) білім алушылар мен ересектердің бірлесіп әрекеттегене;

2) мұғалімнің әрекеттеріне еліктеу бойынша әрекеттегене;

3) үлгі бойынша, сөздік нұсқау бойынша әрекеттегене;

4) заттардың пішіні, шамасы және саны туралы түсініктерді бекітуге арналған қимаулті, трафарет бойымен жүргізу, үстіне салу және қатар қою тәсілдері;

5) заттармен есту, жанасу және көру арқылы қабылдау негізінде әрекеттегене;

6) қоршаған болмыстағы, ойын жағдайындағы, суреттердегі заттардың пішінін, шамасын, санын алдын ала қарау, өздігінен атау, педагогтың сөздік нұсқауы бойынша көрсету;

7) табиғи заттарды олардың көлемді және жазық бейнелерімен салыстыру;

8) заттарды өмірде дәл пайдалану үшін олармен ойнау, олардың атқарымдық қолданыстарын, қасиеттері мен сапасын анықтау.

10. «Кәсіп» оқу пәнінің мазмұны білім алушылардың психофизикалық мүмкіндіктеріне сәйкес ауыстыруға және толықтыруға, күрделендіруге және қысқартуға болатын еңбектің түрлерін де қамтиды.

11. Орташа ақыл-ой кемістігі бар әрбір білім алушының оқу материалын менгеру мен дамудың жеке қарқыны мен көлеміне деген құқығын жүзеге асыру мақсатында, Бағдарламадағы оқу материалы бірізділікпен, біртіндеп күрделенетін оқу материалының мөлшері (білім беру кезеңдері) түрінде берілген.

12. Еңбектің әрбір түрі бойынша Бағдарлама 2-3 кезеңнен күралады. Оқытудың әрбір кезеңі өткен кезең түсініктерін негізге алады және оған қарғанда күрделі және көлемді материалды қамтиды.

13. Еңбектің әрбір түрін және әрбір білім беру кезеңін менгеруге бөлінетін сағат санын мұғалім өздігінен анықтайты. Оқу материалын табысты менгеру жаңа тақырыпты, келесі білім беру кезеңін оқуға көшу туралы шешімді қабылдау үшін негіз болады.

14. Педагог білім алушыға түсінуге қолжетімді оқу материалын ұсынуға міндетті, бұл сабакта саралау және жекеленген тәсілдерді қолдану қажеттілігін білдіреді. Бұл білім алушылардың бар тәжірибелерін олардың еңбектік икемділік пен дағдыларын жетілдіру, жаңаларын қалыптастыру үшін негіз ретінде пайдалануға мүмкіндік береді.

15. Дербестікке қол жеткізу кезең-кезеңмен жүреді. Білім алушылар бірінші кезеңде тапсырманы көрсету бойынша орындаиды, педагог тапсырманы түсіндіре отырып, жұмыстың барлық орындалу процесін көрсетеді. Күрделі тапсырмаларды орындаған кезде еңбек процесінің жеке

амалдары көрсетіледі және түсіндіріледі. Содан кейін топта талқыланады, яғни білім алушылар түсініктемені қайталайды және жұмыс жоспарын белгілейді. Педагог бұл жерде кеңес немесе әрекет түріндегі қажетті көмек көрсетеді.

16. Осындай тапсырмаларды менгергеннен кейін, келесі кезеңге – тапсырмада бағдарлауға көшеді. Педагог құрделі еңбек амалдарын, әрекеттерін және тәсілдерін ғана көрсетеді. Топта жұмыс талқыланады, қайталанады және жоспарланады.

17. Үшінші кезеңде тапсырма педагогтың толық түсініктемесімен немесе бақылауымен немесе орындауда қындық туындағын кездегі кеңес немесе әрекет түріндегі көмегімен ғана қалыптасады. Бұл әрі қарай орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға тән болатын еңбектегі дербессіздіктің (шарасыздықтың) алдын алуға мүмкіндік береді.

1

Орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың еңбек дағдылары мен икемділіктерін менгеру динамикасының өте төмен. Соңдықтан Бағдарлама оқылатын мазмұн көлемін кеңейту және оның құрделілік деңгейін арттыру жұмысы өте баяу жүретіндей етіп құрылған. Оқытылатын материал барлық оқу жылы ~~Юй Орталық ақыл-ой жетістіктерінің көмегінде жиынтық бағалаудың мөркейтасын мүнәсімін бақылауы, зерделеуі, оқыту мен тәрбиелеудің жеке міндеттерімен салыстырылғандағы ауызша жауаптары оларды бағалау әрекеттері болып табылады.~~

20. Орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың оқудағы жетістіктерін бағалағанда еңбектің әрбір түрі бойынша сипаттамалық критериалды бағалау пайдаланылады.

21. Орташа ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың жетістіктерін бағалау шаралары келесі бірізділікпен жүреді:

1) білім алушылардың даму, білім мен дағдылар деңгейін алдын ала бағалау. Оқытудың жеке бағдарламасын құру үшін қажетті білім алушының даму бейінін құру;

2) білім алушының жетістіктері мен дамуын ағымдағы бағалау білім алушының сабактағы жұмыстарын күнделікті бақылау негізінде жүзеге асырылады, ол мұғалімнің жұмыс жоспарында тіркеледі;

3) аралық бағалау тақырыпты, бөлімді оқыту, тоқсан аяқталғаннан кейін және бірінші жартыжылдық сонында жүзеге асырылады;

4) жетістіктерді қорытынды бағалау оқу жылдың сонында жүргізіледі.

3 - тарау. «Кәсіп» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

22. «Кәсіп» пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 5-сыныпта аптасына – 5 сағат, оқу жылында 170 сағат;
- 2) 6-сыныпта аптасына – 8 сағат, оқу жылында 272 сағат;
- 3) 7-сыныпта аптасына – 8 сағат, оқу жылында 272 сағат;

4) 8-сыныпта аптасына – 8 сағат, оқу жылында 272 сағатт;

5) 9-сыныпта аптасына – 10 сағат, оқу жылында 340 сағат.

23. Оқу пәнінің «Қағаз және қатырма қағазбен жұмыс» тақырыбы бойынша негізгі мазмұны:

1) 1 – кезең:

тәжірибе жұмыстары. Бөліммен танысу. Қағаздың түрлері мен сұрыптарымен танысу. Қағаздың әр түрлі сұрыптарының қасиеттері. Қағазды бүктеу және жырту (бұгу сзығы бойынша, бөліп-бөліп жырту). Қағазды бүктеудің қарапайым тәсілдері. Тұзу, қисық сзықтар бойымен, дөңгелете, жолақтарға, қимауллігердің көмегімен берілген ұзындық бойынша кесуге үйрету. Қарапайым жазық және көлемді бұйымдарды жасау;

техникалық мәліметтер және жұмыс тәсілдері. «Әр заттың өз орны бар» ережесі. Материалдар және құралдар. Үшкір және өткір құралдармен жұмыстағы қауіпсіздік ережелері. Қағаздың, қатырмақағаздың түрлері мен қасиеттері туралы қарапайым мәліметтер. Желіммен жұмыстағы қауіпсіздік ережелері. Бұйымды жасаудағы жұмыстың бірізділігі. Шариктерді домалатып жасау үшін жұқа қағаздың қасиеттері. Түстік шешімді анықтау. Кітапшаның мұқабасына және ішкі парақтарына арналған қағаз сұрыптарының түрі. Қағазды кітапшаның көлеміне сәйкес бүктеу тәсілдері. Қағазды бір жағынан, көлденеңінен қаттаң бүктеу тәсілдері. Оюларды құрастырғанда геометриялық пішіндерді пайдалану. Дайын бұйымды безендіру. Қағаз және қатырмақағаздан жасалған бұйым бөліктерін біріктірудің (желімдеу, тігу) технологиялық ерекшеліктері. Әшекейлеу жұмысына арналған жіпптер. Шеті арқылы орындалатын қол тігістері (қиғаш, ілмекті). Бөліктерді қол тігісімен біріктіру. Тескішті пайдалану. Оригами – қағазды бүктеу өнері, негізгі тәсілдері: шаршы, батпырауық. Цилиндр, конусты жасау тәсілдерімен танысу. Екі қабаттаң бүктелген қағаздан шашақ жасау немесе шеттері қайырылған шашақ жасау. Шамаластықты сақтау. Жұмысты дайын қимауллілер бойынша орындау;

2) 2 - кезең:

тәжірибе жұмыстары. Қағаздан кәдесыйлар, көлемді ойыншықтарды, өрілген әшекейлерді және тұрмыста пайдалануға арналған сөндік бұйымдарды жасау;

техникалық мәліметтер және жұмыс тәсілдері. Материалдар және құралдар. Үшкір және өткір құралдармен жұмыстағы қауіпсіздік ережелері. Қағаз бетін оригами тәсілінде бүктеу. Белгіленген сзығы бойынша бүктеу. Симметриялық кесу тәсілін бекіту. Қыспақтау – бөліктерді бүктеу алдында бұгу сзығын қайшының дөңес жағымен белгілеу. Дайын бұйымды әшекейлеу тәсілдері. Матаны қатырмақағазға жапсыру. Жануарлар пішінін жасауғандағы газеттік дизайн. Қағаз жолақтарынан өру. Модульдерді қаттау және тізбекті жинастыру тәсілдері. Шахматтық тәртіп бойынша тігінен өру тәсілі. Шамаластық, түстік арақатынас, жұмысты орындаудың дәйектілігі туралы түсініктер. Таныс тәсілдерді пайдалану: дөңгелектерді кесіп алу, шетін шашақтау. Гүлдің ортасын әшекейлеу. Қағазды бұрау. Бір негізде алынған

бірнеше бөліктер (тарамданған бұтак);

3) 3 - кезең:

тәжірибе жұмыстары. Шеңберді «изонить» техникасымен толтыру. Көлемді ойыншықтарды жасау. Оригами. Қағазды қурделі кескіндеменің қимаулгісі бойынша бүктеу. Тұрмыстық заттарды жасау және безендіру;

техникалық мәліметтер және жұмыс тәсілдері. Материалдар және құралдар. Үшкір және өткір құралдармен жұмыстағы қауіпсіздік ережелері. Қағаз бетін оригами тәсілінде бүктеу. Бұйымның бөліктерін жылжыту тәсілімен біріктіру. Қатырмақағазда қимаулгі бойынша қурделі кескіндемені белгілеу. Қағаз бен қатырмақағазды белгілеу сзығы бойынша кесу. Бұйым бөліктерінің ішіндегі кесіктер және оларды біріктіру. Модульдерді жасау және оларды бір біріне салу арқылы жинастыру. Модульдерді композиция құрастыруда пайдалану. Тұрмыстық заттарды қалдық материалдармен (көмпіт қағаздары) безендіру. Жапсырмақұрактағы түстік шешім және бөліктерінің орналасуы. Ұзын жолақтарды ширату және желімдеу. Көлемді пішіндерді алу. Көп бөлікті бұйымдарды жинастыру тәсілдері.

24. Оқу пәнінің «Моншақ және шытыра моншақпен жұмыс» тақырыбы бойынша негізгі мазмұны:

1) 1 - кезең:

тәжірибе жұмыстары. Материалдармен және құралдармен танысу. Ине сабақтау. Жіптің ұшын түю. Сипау арқылы моншақтардың пішіні мен шамасын анықтау. Түсі бірдей ірі моншақтарды бір жіпке тізу. Шамасы мен түсі әр түрлі бір жіпке тізілген моншақтарды өру. Көлемі орташа әр түрлі бір жіпке тізілген моншақтарды өру. Сымға тізілген шытыра моншақты өру;

техникалық мәліметтер және жұмыс тәсілдері. Үшкір және өткір құралдармен жұмыстағы қауіпсіздік ережелері. Шытыра моншақ және моншақтар туралы қарапайым түсініктер. Шытыра моншақтың қасиеттері (түрі, түсі, көлемі). Бұйымды жасаудағы жұмыстың бірізділігі. Түстік гамма, түстердің үйлесуі, көлемі, пішінінің (домалақ, сопақша, шаршы, пішінді) арақатынасы туралы түсінігі. Моншақты жіпке тізу, ұшын түю, бірінші және соңғы моншақты бекіту. Моншақты көлемі бойынша таңдау. Жіпті тарта отырып, инені кері бағытта кіргізу. Шытыра моншақты сымға тізу және бұрау. Бұйымды қабаттап жинастыру;

2) 2 - кезең:

тәжірибе жұмыстары. Бір жіптегі шытыра моншақтан өру. Екі моншақтан «сабақ» өру. Төрт шытыра моншақтан «бүр» жасау. Қапсырманы дұрыс бекіту. Бұйымдарды сымдағы шытыра моншақтан өру;

техникалық мәліметтер және жұмыс тәсілдері. Шытыра моншақпен, инемен, қайшымен жұмыстағы қауіпсіздік ережелері. Әрбір әрекетті орындау дәйектілігі. Өру жұмысын бастау мен аяқтау, жіпті бекіту ережелері. Материалды түстік түрғыда таңдау ережесі. Қурделі пішін және сызба бойынша өру ережелері. Екі, үш түсті шытыра моншақтардың санын өзгерте отырып, бір жіпке тізу. Негізгі бөлікті және әрлеу элементтерін өруді орындау. Сымның

ұзындығын өлшеуді орындау, керекті мәлшерді секатрмен кесу. Шытыра моншақты сымға тізу, дайындауданы бұрау. Гүлді, оның құлтесін, түйінін өруді орындау. Бұйымды жинастыру;

3) 3 - кезең:

тәжірибе жұмыстары. Сымдағы шыны моншақты өру. Екі жіптегі шытыра моншақты өру. Сымдағы шытыра моншақты өру. Екі жіптегі жұмысты орындау техникасын үйрету, бұйымды үлгі бойынша орындау. Жіптің ұшын ілгекпен бекіту. Күрделі бұйымдарды үлгі бойынша өру;

техникалық мәліметтер және жұмыс тәсілдері. Құралдармен және материалдармен жұмыстағы қауіпсіздік ережелері. Тұстік үйлесімділік негізі. Екі жіппен өру ережесі. Жұмысты орындау дәйектілігінің сыйбасымен танысу. Сызбаны пайдалана отырып, күрделі пішінді бұйымдарды өру ережесі. Пішіндері әр түрлі гүл құлтelerін, жапырақтарды, гүл сабағын өру;

25. Оқу пәнінің «Қалдық материалмен жұмыс» тақырыбы бойынша негізгі мазмұны:

1) 1 - кезең:

тәжірибе жұмыстары. Жұмыс орнын үйымдастыру. Қалдық материалмен жұмысқа үйрету. Ағаш үгіндісінен жапсырмақұрақ жасау. Қемпіт қағаздарынан көлемді ойыншықтарды жасау. Сіріңке қораптарынан құрастыру;

техникалық мәліметтер және жұмыс тәсілдері. Материалдар және құралдар. Үшкір және өткір құралдармен жұмыстағы қауіпсіздік ережелері. Қалдық материалдар туралы түсініктер. Қемпіт қағаздарын негізге желімдеу процесі. Қемпіт қағазы материалының қасиеттері (түсі, көлемі құрылымы). «Мозаика» – геометриялық өрнекті қатырмақағазға орналастыру. Көлемді бұйымды жасау үшін қемпіт қағазын бүктеу техникасы. Қемпіт қағаздарын бір-бірімен біріктіру тәсілдері. Жапсырмақұрақты ағаш үгіндісінен орындау ережесі, ағаш үгіндісін жұмысқа дайындау (елеу, әр түрлі түстерге бояу). Ағаш үгіндісін негізге салу тәсілдері. Сіріңке қораптарынан құрастыру тәсілдері. Қораптардың сыртын қаптау және оларды біріктіру. Дайын құрылымды әшекейлеу (түсті қағаз, моншақтар, фломастер);

2) 2 - кезең:

тәжірибе жұмыстары. Сіріңке қораптарынан, киндер тосынсый сауыттарынан құрастыру. Салам мен ағаш үгіндісінен жапсырмақұрақ жасау;

техникалық мәліметтер және жұмыс тәсілдері. Материалдар және құралдар. Үшкір және өткір құралдармен жұмыстағы қауіпсіздік ережелері. Әр түрлі қалдық материалдардың сапасы мен мүмкіндігі, оларды өмірде және тұрмыста қолдану туралы мәліметтер. Материалды үнемдеп бөлу және пайдалану. Қораптардан құрастыру тәсілдеріне, қағазбен (қатырмақағазбен), сіріңке қораптарымен жұмыс тәсілдеріне үйрету. Дайын құрылымды сәндеу тәсілдері. Жапсырмақұрақты ағаш үгіндісі және қораптардан орындау тәртібі. Жапсырмақұрақты ағаш үгіндісі және қораптардан орындау дағдыларын жетілдіру. Ағаш үгіндісін жұмысқа дайындау (елеу, әр түрлі түстерге бояу);

3) 3 - кезең:

тәжірибе жұмыстары. Қалдық материалдардан ойыншықтар мен кәдесыйларды жасау;

техникалық мәліметтер және жұмыс тәсілдері. Материалдар және құралдар. Үшкір және өткір құралдармен жұмыстағы қауіпсіздік ережелері. Бізben жұмыс ережесі. Әр түрлі қалдық материалдардың сапасы мен мүмкіндіктері, оларды өмірде, тұрмыста қолдану туралы мәліметтерді кеңейту. Бөліктерді (жұн жіптер, түрлі түсті қатырмағаз, бау) пластик сауытқа желімдеу ережелері. Екі жақты скотчты пайдалану ережелері.

26. Оқу пәннің «Ағашпен жұмыс» тақырыбы бойынша негізгі мазмұны:

1) 1 - кезең:

тәжірибе жұмыстары. Шектегіші бар құрылғыда (стусло) аралау. Геометриялық пішіндерді желімдеу. Үлгі бойынша дайындаладардан бұйымдар жасау. Бұйым бөліктерін арамен кесіп алу. Кесілген жерлерін құм қағазбен өндедеу. Ойыншықтардың бөліктерін басу және жаю жаттығуларын орындау. Шеге орнын белгілеу. Бұйымды желіммен біріктіру. Бұйымның сыртқы түрін көркемдеп сәндеу. Жасалатын бұйымдар: «Құрылыш материалдарының бөлшектері», «Пирамида», «Куыршактарға арналған жиһаз», қозғалмайтын ойыншықтар («Трактор», «Жұк машинасы»);

техникалық мәліметтер және жұмыс тәсілдері. Материалдар және құралдар. Үшкір және өткір құралдармен жұмыстағы қауіпсіздік ережелері. Жұмыс орнын үйімдастыру. Ағаштан жасалған бұйымдардың түрі туралы қарапайым түсініктер. Ұзындық, ені, жуандығы туралы түсініктер. Бұйым бөліктерін қимаулға бойынша немесе мұғаліммен бірге сызғыш және шартты өлшемдермен белгілеу. Бөліктерді белгі бойынша ұсақ тісті арамен кесіп алу. Бұйымның қарапайым құрылымын жинастыру. Бұйымның сыртқы түрін көркемдеп әшекейлеу. Мұғалімнің көмегімен жасалған жұмыс туралы есеп беру;

2) 2 - кезең:

тәжірибе жұмыстары. Бітеу тесіктерді бұрғылау. Бұйымдарды шегелерді қолдана отырып жасау. Қозғалмалы ойыншықтарды үлгілеу. Бұйымдарды жасау үшін ағаш тақтай таңдау. Дайындаларды белгілеу. Бұрғылау. Тақтай бетін тазарту. Тақтай бетін бояу. Дайындаламаны сызғышпен немесе өлшеуішпен сантиметрде өлшеу. Бізben жұмыс. Бұйымның қабырғаларын шегесіз және шегемен жинастыру. Жасалатын бұйымдар: «Қарындаш салғыш», «Тамақты кесуге арналған тақтайша», «Желкенді кеме», «Дидактикалық материалға арналған жәшік», «Құстарға арналған жемсалғыш», «Кеме», «Женіл автомобиль», «Сұт тасығыш», «Ұшак»;

техникалық мәліметтер және жұмыс тәсілдері. Материалдар және құралдар. Үшкір және өткір құралдармен жұмыстағы қауіпсіздік ережелері. Аралаған, бұрғылаған жұмыс кезіндегі қауіпсіздік ережелері. Жұмыс орнын үйімдастыру ережелері. Ағаштан жасалған бұйымдардың түрлері туралы түсініктерін кеңейту. Бұйымды бояуға арналған тұс туралы қарапайым мәліметтер. Үлгі бойынша тапсырмада бағдарлау. «Ұзын», «қысқа», «түбі»

түсініктері. Сызғыштың немесе оның орнындағы өлшеуіштің қолданысы. Сызғыштағы сантиметрмен берілген масштаб туралы түсінік. Қарапайым түсініктер: сантиметр, миллиметр, метр. Тесік бұрғыланатын жерді шеге, қарындаш, балға көмегімен белгілеу тәсілдері. Үлгі параметрлерін дайындаамаға көшіру ережелері. Бұрғымен бұрғылау технологиясы. Бұрғылардың шамалары. Арамен, бұрғымен, балғамен жұмыстағы қауіпсіздік ережелері;

3) 3 - кезең:

тәжірибе жұмыстары. ағаштан түрмисқа арналған бұйымдарды, кәдесыйларды жасау. Түрмистық бұйымдар: «Ыстық заттың астына салғыш» (жіңішке тақтайшалардан), «Ыстық заттың астына салғыш» (тақтайдан), «Гүлдің астына қойғыш», «Нан салғыш». Сәндік кәдесыйлар: «1-терезе», «2-терезе»;

техникалық мәліметтер және жұмыс тәсілдері. Материалдар және құралдар. Үшкір және өткір құралдармен жұмыстағы қауіпсіздік ережелері. Аралаған, бұрғылаған жұмыс кезіндегі қауіпсіздік ережелері. Жұмыс орнын ұйымдастыру ережелері. Белгі бойынша аралау тәсілдері. Егеу, құмқағазбен жұмыс ережелері. Тақтайларды тесіп өте бұрғылау тәсілдері. Жоңғыш құралдармен жұмыс тәсілдері. Бұйымды желіммен, қармақ баумен, бұрандалы шегемен жинау тәсілдері. Бұйымды көркемдеп әшекейлеу тәсілдері.

27. Оқу пәнінің «Табиғи материалдармен жұмыс» тақырыбы бойынша негізгі мазмұны:

1) 1 - кезең:

тәжірибе жұмыстары. Мектеп территориясына, саябаққа экскурсия. Табиғи материалдармен танысу. Табиғи материалдарды дайындау. Табиғи материалдарынан өрнек құрастыру. Табиғи материалдарынан жапсырмакұрақ құрастыру. Бұйымдар: «Құмырадағы гүлдер», «Шөже», «Панда», «Саңырауқұлақ», «Көбелек», «Моншақтар» (қауынның дәндерінен);

техникалық мәліметтер және жұмыс тәсілдері. Материалдар және құралдар. Табиғи материалдардың қасиеттері мен қолданысы. Үшкір және өткір құралдармен жұмыстағы қауіпсіздік ережелері. Жұмыс орнын ұйымдастыру ережелері. Эр түрлі жарма мен тұқымды дайын сурет бойынша салу тәсілдері (тікелей салу және себу). Суреттің нобайын, нобайдың шегін сақтау ережелері. жұмыс тәсілдері: белгілеу, өлшеу, бұту, кесу, желімдеу, біріктіру;

2) 2 - кезең:

тәжірибе жұмыстары. Жарма мен тұқымнан паннолар және кәдесыйларды жасау. Бұйымдарды сәндеу. Бұйымдар: «Саңырауқұлақ» панносы, «Көбелек» панносы, «Үй» панносы, «Ағаш» кәдесыйы (үрмебұршақтан), «Кофе ағашы» кәдесыйы;

техникалық мәліметтер және жұмыс тәсілдері. Материалдар және құралдар. Табиғи материалдардың қасиеттері мен қолданысы. Үшкір және өткір құралдармен жұмыстағы қауіпсіздік ережелері. Жұмыс орнын ұйымдастыру ережелері. Құралдармен және жабдықтармен жұмыс ережелері.

Табиғи материалдарды негізгі салған кезде қимаулгілерді пайдалану. Суретке желімнің әр түрлі түрлерін жағу тәсілдері. Бұйымды қосымша материалдарды пайдалану арқылы сәндеу тәсілдері.

28. Бүрлермен жұмыс:

1) 1 - кезең:

тәжірибе жұмыстары. Табигатқа экскурсия. Материалмен таныстық. Бүр қабыршықтарынан жапсырмақұрақ жасау. Бұйымдар: «Алтын балық», «Кірпі», «Әтеш», «Тұлкі»;

техникалық мәліметтер және жұмыс тәсілдері. Материалдар және құралдар. Табиғи материалдардың қасиеттері мен қолданысы. Үшкір және өткір құралдармен жұмыстағы қауіпсіздік ережелері. Жұмыс орнын үйымдастыру ережелері. Құралдармен және жабдықтармен жұмыс ережелері. Қажетті табиғи материалды (бүрді) пішінін, шамасын, сыртқы түрін есепке ала отырып тандау. Бүрдің қабыршақтарын дайындау ережелері және тәсілдері. Бүрден жасалған бұйымдарды әшекейлеу тәсілдері;

2) 2 - кезең:

тәжірибе жұмыстары. Бүрлерден жаңа жылдық кәдесийларды жасау. Бұйымдар: «Жаңа жылдық тізбек», «Бүрлерден жасалған тапиарий», «Шырша шары», «Шырша»;

техникалық мәліметтер және жұмыс тәсілдері. Материалдар және құралдар. Табиғи материалдардың қасиеттері мен қолданысы. Үшкір және өткір құралдармен жұмыстағы қауіпсіздік ережелері. Жұмыс орнын үйымдастыру ережелері. Құралдармен және жабдықтармен жұмыс ережелері. Бұйымдарды тұрмыста қолдану тәсілдері. Көлемді пішіндермен (шар, конус) жұмыс тәсілдері. Бұйымды қосымша материалдарды пайдалану арқылы сәндеу тәсілдері.

29. Қабықпен жұмыс:

1) 1 - кезең:

тәжірибе жұмыстары. Материалмен танысу. Қабықты бояу. Бөлшектеу. Жолакта геометриялық өрнек құрастыру. Панно дайындау. Жолакта бір элементті (геометриялық) композиция құрастыру, жолақта екі элементті композиция құрастыру, паннолар («Гүл», «Көбелек», «Күн», «Арыстанның күшігі»);

техникалық мәліметтер және жұмыс тәсілдері. Материалдар және құралдар. Табиғи материалдардың қасиеттері мен қолданысы. Үшкір және өткір құралдармен (қысқыш, тістазартқыш, қайши, оқтау) жұмыстағы қауіпсіздік ережелері. Жұмыс орнын үйымдастыру ережелері. Материал атауы – жұмыртқаның қабығы. Қабықтың қасиеттерімен танысу. Материалды жұмысқа дайындау. Материалды сақтау талаптары. Бояу тәсілдері, бүтін қабықтан бөліктерді сындырып алу. Материалды сурет бойынша салу (тікелей салу немесе жапсырмақұрақ) тәсілдері;

2) 2 - кезең:

тәжірибе жұмыстары. Тұрмыстық сәндік бұйымдарды, кәдесыйларды жасау. Бұйымдар: сәндік тәрелке «Гүл», қобдишаны сәндеуге арналған «Көбелек» мозаикасы, мозаикамен және декупажбен bezendirilgen гүлсауыт, мозаикадан жасалған оюы бар ваза;

техникалық мәліметтер және жұмыс тәсілдері. Материалдар және құралдар. Табиғи материалдардың қасиеттері мен қолданысы. Үшкір және өткір құралдармен жұмыстағы қауіпсіздік ережелері. Жұмыс орнын ұйымдастыру ережелері. Суреттің қимаулгісімен жұмыс тәсілдері. Желімді қолдану. Қабықты иілген пішінге салу. Бұйымды қосымша материалдарды пайдалану арқылы сәндеу тәсілдері.

30. Оқу пәнінің «Сазбен және тұзды қамырмен жұмыс» тақырыбы бойынша негізгі мазмұны:

1) 1 – кезең. Сазбен жұмыс:

тәжірибе жұмыстары. Жазық пішіндер: текстурасы әр түрлі тікбұрышты, дөңгелек, сопақша пішінді сәндік тілімдер; тырнап салынған суреті бар сәндік тілімдер; бедерді сәндік тілімдер. Кішкентай кәдесыйларды илеп жасау. Шардың негізінде көлемді кәдесыйларды илеп жасау. Сәндік панно, қарындаш салғыш, шамдалды, ойыншықтар, пішіні әр түрлі моншақтар;

техникалық мәліметтер және жұмыс тәсілдері. Табиғи сазбаен жұмыста санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтау. Жұмыс орнын ұйымдастыру және қауіпсіздік ережелерін сақтау. Материалдар және құралдар. Табиғи саздың қасиеттері (тұсі, ылғал тартқыштығы, созылымдылығы). Құралдардың (жайпақ қырнауыш, домалақ қырнауыш, оқтау, қимаулгі) қолданысы туралы түсінік. Әр түрлі құрылғылардан фактура құрастыру. Жазық және көлемді геометриялық пішіндер (куб- шаршы, шар- дөңгелек, эллипс- сопақша, цилиндр). Гуашьпен жұмыс ережелері. Ойыншықты жасау дәйектілігі. Ойыншық бөліктері. Тегістеу. Акварель, гуашь бояулары. «Тұтқыштерді» дайындау;

2) 2 - кезең:

тәжірибе жұмыстары. Бедерлі тілім жасау. Конус негізінде көлемді пішіндерді жасау. Халық ойыншықтарының әуені бойынша құрамдастыру тәсілімен көлемді ойыншықтарды жасау. Сәндік тілімдер, конус, негізіндегі ойыншықтар; халық ойыншықтары;

техникалық мәліметтер және жұмыс тәсілдері. Сазды жұмсарудың негізгі тәсілдері. Сазды «шикідей» сәндік әрлеу тәсілдері (жабыстыру, тырналау). Әр түрлі фактураларды (қолда бар құралдарды, матаны, құрылғыларды) пайдалану. Саусақтық ою. Әр түрлі құралдарды (оқтау, қимаулгі, пішіндер) пайдалану арқылы илеп жасау тәсілдері. Бөліктерді созу тәсілі. Ойыншықты жасау дәйектілігі. Бөліктердің көлемін салыстыру (не үлкен, не кіші). Саздан жасалған бұйымдарды кептіру процесі. Кебу деңгейлері. Кебу деңгейіне қарай саздың қасиетінің өзгеруі. Әшекейлеуді шеңбер, жолақ өрнектермен орындау;

3) 3 - кезең:

тәжірибе жұмыстары. Саздан Филимонов ойыншығын жасау. Карагопол ойыншығын жасау. Дымков ойыншығын жасау. Заманауи қазақ кәдесыйларын жасау;

техникалық мәліметтер және жұмыс тәсілдері. Кәсіптің пайда болуы туралы мәліметтер. Сюжеттер және композициялық ерекшеліктері. Ойыншықты жасау дәйектілігі. Әшекейлеудің ерекшеліктері мен негізгі элементтері. Муфель пеші, оның қолданысы. Күйдіру процесі. Муфель пешімен жұмыстағы қауіпсіздік ережелері. Пешке салу мен шығару дәйектілігі. Күйдіру температурасы мен уақыты. Күйдірлген саздың қасиеттері. Қазактың ұлттық оюлары.

31. Тұзды қамырмен жұмыс:

1) 1 – кезең тәжірибе жұмыстары. Материалмен танысу. Тапсырмасыз илеу жұмыстарын орындау – жұмсарту, ұзу, біріктіру. Пішін құрайтын алғашқы құмылға: жаюға үйрену. Қарапайым заттарды (таяқша, шұжық, доп, құймак, шелпек) илеп жасау;

техникалық мәліметтер және жұмыс тәсілдері. Материалдар және құралдар. Үшкір және өткір құралдармен жұмыстағы қауіпсіздік ережелері. Жұмыс орнын үйымдастыру ережелері. Қамырмен жұмыс ережелері. Қамырдың қасиеттерімен танысу. Қамырмен жұмыс ережелері. Қамырды дайындау, құрамының пропорциясын, сақтау талабын, жұмысқа дайындау ережелерін сақтау. Қамырды жұмысқа дайындау тәсілі: жұмсарту. Ұлкен кесектен үлгіге сәйкес әр түрлі кесектерді үзіп алу. Қөлемі әр түрлі шариктерді домалатып жасау. Шариктерді текше қылышп жалпайту. Бұйымның пішіндері бойынша әр түрлі бөліктерін алу тәсілдері. Қөлемдері әр түрлі шариктерді алақан ортасында және жазықтық бетінде домалату арқылы илеу техникасы. Қолда бар құралдарды, пішіндерді, қимаулілерді пайдалану. Бояудың қарапайым ережелері. Бұйымды, оның бөліктерін, белгілерін, қасиеттерін атау, қөлемін салыстыру. Құрылымдық тәсілмен илеп жасау тәсілі (бөліктерден бүтінге). Бөліктерді су және қылқалам көмегімен біріктіру;

2) 2 - кезең:

тәжірибе жұмыстары. Тұзды қамырдан бұйымдарды, панно, бижутерия, сурет, әр түрлі пішінді моншактарды жасау;

техникалық мәліметтер және жұмыс тәсілдері. Материалдар және құралдар. Үшкір және өткір құралдармен жұмыстағы қауіпсіздік ережелері. Жұмыс орнын үйымдастыру ережелері. Қамырмен жұмыс ережелері. Бұйымдардың, оның бөліктерінің атуы, белгілері. Бөліктерді судың және қылқаламның көмегімен біріктіру. Пішіні бойынша әр түрлі бұйымдарды жасағанда жұмыс тәсілдері мен құралдарды таңдау. Бұйымның пішіні бойынша әр түрлі бөліктерін (бұрау, тілім, шарик) жаю және өру, жалпайту. Пішіндерді қимаулі бойынша кесіп алу. Оқтаумен жаю. Сопақшаны әр түрлі қөлемде: ұлкенірек, кішірек, жіңішкегерек есу. Екі бұрауды ширату тәсілі (іру тәсілі). Бұйым бөліктерін тесу, бедер салу, бояу, оларды негізге жабыстыру. Біріктіру түрлері. Сәндік элементтерді жасау үшін әр түрлі заттарды пайдалану;

3) 3 - кезең:

тәжірибе жұмыстары. Тұзды қамырдан илеп жасалатын бұйымдар: ертегі кейіпкерлері, өсімдіктер, кәдесыйлар, панно, суреттер, тоңазытқышқа арналған магниттер;

техникалық мәліметтер және жұмыс тәсілдері. Материалдар және құралдар. Үшкір және өткір құралдармен жұмыстағы қауіпсіздік ережелері. Жұмыс орнын ұйымдастыру ережелері. Қамырмен жұмыс ережелері. Қамырды үстел үстінде қолдың және оқтаудың көмегімен жаю. Бөліктерді су және қылқалам көмегімен біріктіру. Композиция құрастыру. Пішіндер мен қимаулілерді пайдалану тәсілдері. Жануарлар пішіні туралы қарапайым түсініктер. Қарапайым композициялар құрастыру. Жұмысты мұғалімнің жасау тәсілдерін көрсете отырып берген сөздік нұсқауы бойынша амалдармен орындау тәртібі. Бұйымды екі кезеңмен орындау техникасы. Бұйымды, оның бөліктерінің атауларын айту, бөліктерінің көлемін салыстыру. Илеу жұмысын жазықтықта орындау (бедер). Ұсақ жарықшақтарды тегістеу. Жиектің үстіне сурет құрастыру үшін ұсақ заттарды пайдалану.

32. Оқу пәнінің «Тоқыма материалдармен жұмыс» тақырыбы бойынша негізгі мазмұны:

1) 1 – кезең. Изонить:

тәжірибе жұмыстары. Қатырмақағаздағы дайын тесіктер бойымен «ине алға» тәсілімен қол тігісімен кестелеу. Бұрыштарды толтыру. Қабырғалары ортақ бірнеше бұрыштарды толтыру. Панно, ашық хат, кітап арасына салығыш;

техникалық мәліметтер және жұмыс тәсілдері. Материалдар және құралдар, олардың атаулары, қолданысы, қауіпсіздік техникасы. Жұмыс орнын ұйымдастыру ережелері. «Ине алға» тәсілі. Қигаш тігіс. Қатырмақағаздың беткі жағы мен астыңғы жағы. Бұрыш, бұрыштың төбесі, қабырғасы. Бұрыштың ортақ қабырғасы. Түстердің үйлесуі;

2) 2 - кезең:

тәжірибе жұмыстары. Шенберді диаметрі бойынша толтыру. Шенберді бір хорда бойынша толтыру. Бір хорда бойынша шенберді кестелеу. Панно, ашық хат, кітап арасына салығыш;

техникалық мәліметтер және жұмыс тәсілдері. Жіп түрлері (kestелеуге, машинамен тігуге). Ирис жібі. Шенбер және дөңгелек түсініктері (атауы, олардың айырмашылықтары). Тесіктерді санау, жіптің бағытын анықтау. Түстердің үйлесуі;

3) 3 - кезең:

тәжірибе жұмыстары. Шенберді екі хорда бойынша толтыру. Шынышты толтыру. Панно, ашық хат, кітап арасына салығыш;

техникалық мәліметтер және жұмыс тәсілдері. Жіптерді түстеріне қарай үйлестіру. Тесіктерді санау, жіптің бағытын анықтау.

33. Құрақ құрау:

1) 1 - кезең:

тәжірибе жұмыстары. Қол тігісімен орындалатын «йо-йо» және «пицца» техникасында құрақ құрау; сан алуан түрлі панно, жұмсақ ойыншықтар жасау;

техникалық мәліметтер және жұмыс тәсілдері. Материалдар мен құралдардың атауларын және олардың қолданыс түрі. Инемен және қайшымен жұмыстағы қауіпсіздік ережелері. Жұмыс орнын ұйымдастыру. Ине алға тігісі. Қол иненің құрылышы. Инені ұзындығы, жуандығы, көзінің мөлшері. Жұмыс жасауға қажетті қол инені таңдау. Тігін жіптері: жуандығы, мықтылығы. Жіптің жұмыс ұзындығын анықтау. Түйін түю техникасы. Қайшының түрлері, қолданысы, құрылышы;

2) 2 - кезең:

тәжірибе жұмыстары. Бұйымдарды «пицца» және «түзу жолақты» құрау техникасы бойынша қол жетекті тігін машинасымен орындау. Қол жетекті тігін машинасымен сәндік панно, ыстық затты ұстағыш, жұмсақ ойыншықтар, жапсырмакұрағы бар панноны орындау;

техникалық мәліметтер және жұмыс тәсілдері. Тігін машинасының құрылышы (тұтқасы, табаны, сермері, табанды көтеру тетігі, жіп тартқыш, корпусы, ине). Қол жетекті тігін машинасымен жұмыстағы қауіпсіздік техникасы ережелері. Жоғарғы және төменгі жіпті салудың бірізділігі. Берілген бұйымдарды тігуге қажетті маталардың атуы, оларды жұмысқа дайындау (жуу, үтіктеу). Бұйымның беткі жағы мен астарын қабырға тігісімен біріктіру;

3) 3 - кезең:

әжірибе жұмыстары. Бұйымдарды құрақ құраудың кестелеу және шытыра моншақты өру элементтері бар «Көлденең жолақтар», «Крейзи» және «Пицца» техникасында орындау. Қазақтың құрақ көрпесін және әр түрлі құрақтармен құрақ панно, ыстық затты ұстағыш, шэйнекке кигізгіш, әр түрлі құрақ құрау техникасында орындалған сәндік жастық тыстарын жасау;

техникалық мәліметтер және жұмыс тәсілдері. Электр жетекті тігін машинасының құрылышы (тұтқасы, табаны, сермері, табанды көтеру тетігі, жіп тартқыш, корпусы, ине). Электр жетекті тігін машинасымен жұмыстағы қауіпсіздік техникасы ережелері. Жоғарғы және төменгі жіпті салудың бірізділігі. Берілген бұйымдарды тігуге қажетті маталардың атуы, оларды жұмысқа дайындау. Электр жетекті тігін машинасымен орындалатын қайып тігу, қабырға тігісі, өбістіріп тігу тігістері. Қылған жердерді «жиектеу» тәсілімен өңдеу. Өлшеу құралдары: бұрыштама, сантиметр. Машинамен бекітпе тігіс техникасы. Ысырма бауды орнату тәсілдері.

34. Жұмсақ ойыншық:

1) 1 - кезең:

тәжірибе жұмыстары. Жазық ойыншықтарды қатырмағаз берілген поролоннан жасау. Жұмсақ ойыншықтарды шуберек «доптардан» жасау. Ілмектеу тігісімен қарапайым ойыншықтарды, инешанышқышты, жазық ойыншықтарды жасау;

техникалық мәліметтер және жұмыс тәсілдері. Материалдар мен құралдардың атауларын және олардың қолданыс түрі. Инемен және қайшымен

жұмыстағы қауіпсіздік ережелері. Жұмыс орнын ұйымдастыру. Ине алға тігісі. Қиғаш тігіс. Тігіс түсінігі. Тігістің ұзындығы. Ілмекті тігіс. Бұйымды жасау үшін қолданылатын материалдар, олардың атуы және қасиеттері;

2) 2 - кезең:

тәжірибе жұмыстары. Қол жетекті тігін машинамен қарапайым ойыншықтарды, инешанышқышты тігу;

техникалық мәліметтер және жұмыс тәсілдері. Тігін машинасының құрылышы (тұтқасы, табаны, сермері, табанды көтеру тетігі, жіп тартқыш, корпусы, ине). Қол жетекті тігін машинасымен жұмыстағы қауіпсіздік техникасы ережелері. Бұйымды жасау үшін қолданылатын материалдар, олардың атуы және қасиеттері;

3) 3 - кезең:

тәжірибе жұмыстары. Жұмсақ ойыншықтарды электр жетекті тігін машинамен тігу;

техникалық мәліметтер және жұмыс тәсілдері. Электр жетекті тігін машинасының құрылышы (тұтқасы, табаны, сермері, табанды көтеру тетігі, жіп тартқыш, корпусы, ине). Электр жетекті тігін машинасымен жұмыстағы қауіпсіздік техникасы ережелері. Машинаны сәндік тігіске аудару, сәндік тігістерді реттегіш. Машинаның «зиг-заг» тігісі.

35. Маталық жапсырма құрақ:

1) 1 - кезең:

тәжірибе жұмыстары. Жапсырмақұрақты «ине алға» қол тігісімен орындау. Екі тесікті түймелермен жұмыс, жапсырмақұрақтар пайдаланылатын панно және ашық хат, түймелері бар панно және ашық хат, ыстық заттың астына салғыш;

техникалық мәліметтер және жұмыс тәсілдері. Матаның беткі жағы мен астары. Электр үтік, қолданысы, тарихы, үтікпен жұмыстағы қауіпсіздік ережелері. Ине алға тігісі. Көктеу, жөрмеу тігісі. Үтіктің бөліктері. Түймелер, олардың қолданысы;

2) 2 - кезең:

тәжірибе жұмыстары. Қол жетекті тігін машинасымен белгіленген сыйық бойымен тұзу тігіс орындау. Төрт тесікті түймелермен жұмыс, диван жастықтары, ыстық затты ұстағыш, тұластай пішілген жапсырмақұрағы бар алжапқыш, шэйнек жапқыш, қазақ оюынан жасалған жапсырмақұрағы бар көрпе, ұлттық үлгідегі сөмке (қалта), ұлттық үлгідегі ыстық заттың астына қойғыш, түймелері бар сәндік панно;

техникалық мәліметтер және жұмыс тәсілдері. Матаның беткі жағы мен астары. Табиғи маталардың (мақта мата, зығыр мата, жұн, жібек) шығу тегі және қасиеттері. Түймелерді сәндік қадау (атқарымдық емес);

3) 3 - кезең:

тәжірибе жұмыстары. Жапсырмақұрақтарды «зиг-заг» тігісімен орындау. Ортасы тесілмеген дөнес түймелермен жұмыс. Бұйымдар: ыстық затты

ұстағыш, шэйнекке кигізгіш, ыстық заттың астына салғыш, әр түрлі жапсырмақұрақтары бар тұтас пішілген алжапқыш;

техникалық мәліметтер және жұмыс тәсілдері. Қазақ оюоларының атаулары және символдық мағыналары. Тұрмыстық қолданыстағы бұйымдарды әшекейлеуге қазақ ойларын пайдалану. Оюды жасау үшін қолданылатын матаның қасиеттері. Бұйымды әр түрлі материалдармен (шытыра моншақ, пайетка, бау және таспа) көркемдеп әшекейлеу. Машинаның «зиг-заг» тігісі.

36. «Кәсіп» оқу пәні бойынша оқу материалы білім алушының дербестігін біртіндеп арттыруға бағытталған белгілі бір жүйе бойынша орналасқан. Мұғалім уақытты жаңа танымдық мәліметтерді хабарлауға немесе оларды қайталауға, жаттығуға, дербес тәжірибе жұмысына, сабактың нақты мақсатына сәйкес болуғе тиісті.

37. Мұғалім күнтізбелік жоспарды сынып білім алушыларының мүмкіндіктерін, қажетті материалдардың барлығын есепке ала отырып құруға міндетті. Осыған байланысты мұғалімнің жоспарындағы тақырыптарды өту тәртібі Бағдарлама ұсынған тәртіптен ерекшеленеді. Жұмыс нысандары ауыстырылады, алайда мұғалім орындарын ауыстырғанда еңбек түрін және жеке нысандарды орындау деңгейін есепке алуға міндетті.

38. Бағдарламаның мазмұны оқыту бөлімдері бойынша ұйымдастырылған. Әрбір бөлімшениң ішінде бірізділікті сақтай отырып құрастырылған оқу мақсаттары мұғалімдерге өз жұмысын жоспарлауға және білім алушылардың жетістіктерін бағалауға, сонымен қатар оларға оқудың келесі кезеңдерінен хабардар болуға мүмкіндік береді.

39. Бағдарламаға кіретін негізгі бөлімдер:

- 1) «Жалпы еңбектік икемділіктер мен дағдылар»;
- 2) «Техникалық мәліметтер және жұмыс тәсілдері»;
- 3) «Еңбек заттарын талдау және бағалау».

40. «Жалпы еңбектік икемділіктер мен дағдылар» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

- 1) еңбек заттары туралы жалпы мәліметтер;
- 2) тәжірибе жұмыстары.

41. «Техникалық мәліметтер және жұмыс тәсілдері» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

- 1) қағаз және қатырмақағазбен жұмыс;
- 2) моншақ және шытыра моншақпен жұмыс;
- 3) қалдық материалмен жұмыс;
- 4) ағашпен жұмыс;
- 5) табиги материалмен жұмыс;
- 6) сазбен және тұзды қамырмен жұмыс;
- 7) тоқыма материалдармен жұмыс.

42. «Еңбек заттарын талдау және бағалау» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

- 1) еңбек заттарын талдау;

2) еңбек заттарын бағалау.

43. Мұғалім көркем еңбек түрлеріне білім беру ұйымының мүмкіндіктері және жергілікті салт-дәстүрге сәйкес түрлерді де қоса алады.

4 - тарau. Оқыту мақсаттарының жүйесі

44. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сынып, екінші сан бөлімді, үшінші сан бөлімшені, төртінші сан оқу мақсатының реттік номірін көрсетеді. Мысалы, 6.2.1.4: кодындағы «6» – сынып, «2.1» – бөлімше, «4» – оқу мақсатының реттік номірі.

45. Оқу мақсаттарының жүйесі:

1) «Жалпыенбектік икемділіктер мен дағдылар»:

1-кесте

Бөлімше	Оқыту мақсаттары		
	1-кезең	2-кезең	3-кезең
1.1 Еңбек заттары туралы жалпы мәліметтер	1.1.1.1 құралдарды және материалдарды атау; 1.1.1.2 жұмыс орнын үйімдастыру; 1.1.1.3 өткір және үшкір құралдармен жұмыста қауіпсіздік техникасын сақтау; 1.1.1.4 қағаз, қатырмақағаздың түрі және қасиеттері туралы қарапайым түсініктер болу; 1.1.1.5 желіммен жұмыста қауіпсіздік техникасын сақтау; 1.1.1.6 мұғалімнің көмегімен үтіктеу	2.1.1.1 құралдарды және материалдарды атау; 2.1.1.2 өткір және үшкір құралдармен жұмыста қауіпсіздік техникасын сақтау; 2.1.1.3 кенсе пышағын, үтіктеу құрылғысын пайдалану; 2.1.1.4 аралаған, бұрғылаған кезде қауіпсіздік ережелерін сақтау;	3.1.1.1 құралдарды және материалдарды атау; 3.1.1.2 өткір және үшкір құралдармен жұмыста қауіпсіздік техникасын сақтау; 3.1.1.3. шытыра моншақпен, инемен, қайшымен қауіпсіздік ережелерін сақтау; 3.1.1.4 бізben жұмыс ережелерін сақтау;

	құрылғысын пайдалану; 1.1.1.7 табиғи сазбен жұмыста санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтау.	жұмыста қауіпсіздік техникасын сақтау; 2.1.1.7 қол жетекті тігін машинасымен жұмыста қауіпсіздік ережелерін сақтау.	машинасымен жұмыста қауіпсіздік ережелерін сақтау.
1.2 Тәжірибе жұмыстары	1.1.2.1 қағазды бүктеу және жырту (бұту сзығы бойынша, бөліп-бөліп жырту); 1.1.2.2 қағазды жинаудың қарапайым тәсілдерін орындау; 1.1.2.3 тұзу, қисық сзықтар, шеңбер бойымен, жолақтарға, қимаулігінің көмегімен берілген ұзындықта кесу дағдысын менгеру; 1.1.2.4 қағаздан қарапайым жазық және көлемді бұйымдарды жасау; 1.1.2.5 моншақ және шытыра моншақпен жұмыс дағыларын менгеру; ине сабақтау, жіптің ұшын түю, сипау арқылы моншақтардың пішіні мен шамасын анықтау; түсі бірдей ірі моншақтарды бір	2.1.2.1 қағаздан кәдесыйлар, көлемді ойыншықтар, өрілген бұйымдар; тұрмыста қолдануға арналған сәндік бұйымдар жасау; 2.1.2.2 бір жіптегі шытыра моншақтан өру; моншақты екі жіптен «сабак» өру; төрт шытыра моншақтан «бұр» жасау; дұрыс бекіте білу; бұйымдарды сымдағы шытыра моншақтан өру; 2.1.2.3. сірінке қораптарынан, киндер тосынсый сауыттарынан құрастыру; салам мен ағаш үгіндісінен жапсырмакұрақ жасау; 2.1.2.4. бітеу тесіктерді бұрғылауды менгеру; бұйымдарды шегелерді қолдана отырып жасау; қозғалмалы ойыншықтарды улгілеу;	3.1.2.1 «изонить» техникасымен шеңберді толтыру; көлемді ойыншықтарды жасау; бұйымдарды оригами техникасында орындау; қағазды қүрделі құрылым бойынша бүктеу; тұрмыстық заттарды сәndeуді орындау; 3.1.2.2 сымдағы шыны моншақты өруді орындау; екі жіптегі шытыра моншақты өруді орындау; сымдағы шытыра моншақты өруді орындау; екі жіптегі жұмысты орындау техникасын менгеру; бұйымды үлгі бойынша орындау; жіптің ұшын ілгекпен бекіту; 3.1.2.3 қалдық материалдардан ойыншықтар мен кәдесийларды жасау;

	<p>жіпке тізу; шамасы мен түсі әр түрлі бір жіпке тізілген моншақтарды өру; көлемі орташа әр түрлі бір жіпке тізілген моншақтарды өру; сымға тізілген шытыра моншақты өруді орындау;</p> <p>1.1.2.6 қалдық материалмен жұмыс дағдыларын менгеру; ағаш үгіндісінен жапсырмақұрақ жасау; кәмпіт қағаздарынан көлемді ойыншықтарды жасау; сіріңке қораптарынан құрастыру;</p> <p>1.1.2.7 ағашпен жұмыстың қарапайым дағдыларын менгеру; шектегіші бар құрылғыда (стусло) аралау; геометриялық пішіндерді желімдеу; үлгі бойынша дайындалардан бұйымдар жасау; бөлім бөліктерін арамен кесіп алу; кесілген жерлерін кум қағазбен</p>	<p>бұйымдарды жасау үшін ағаш таңдау; дайындаларды белгілеу, бұргылау, жазық бетін тазарту, дайындананы сызғышпен немесе өлшеуішпен сантиметрде өлшеу; дайындаларды өздігінен немесе мұғалімнің көмегімен кесіп алу; бұйымның қабырғаларын шегесіз және шегемен жинастыру.</p> <p>Жасалатын бұйымдар: «Қарындаш салғыш», «Тамақты кесуге арналған тақтайша», «Желкенді кеме», «Дидактикалық материалға арналған жәшік», «Құстарға арналған жемсалғыш», «Кеме», «Жеңіл автомобиль», «Сұт тасығыш», «Ұшақ»;</p> <p>2.1.2.5 жарма мен тұқымнан паннолар және кәдесыйларды жасау; бұйымдарды жарма мен тұқыммен сәndeу; жасалатын бұйымдар: «Саңырауқұлақ» панносы, «Кебелек»</p>	<p>3.1.2.4. ағаштан тұрмысқа арналған бұйымдарды, кәдесыйларды жасау; жасалатын тұрмыстық бұйымдар: «Ыстық заттың астына салғыш» (жінішке тақтайшалардан), «Ыстық заттың астына салғыш» (тақтайдан), «Гүлдің астына қойғыш», «Нан салғыш»;</p> <p>3.1.2.5 создан Филимонов ойыншығын, Карагопол, Дымков ойыншықтарын, заманауи қазак кәдесыйларын жасау; тұзды қамырдан ертегі кейіпкерлерін, өсімдіктер, кәдесыйлар, панно, суреттер, тоқазытқышқа арналған магниттер жасау;</p> <p>3.1.2.6 жұмысты «Иzonить» техникасымен орындау; шенберді екі хорда бойынша толтыру, шиыршықты толтыру; панно, ашық хат, кітап арасына салғыш;</p>
--	--	---	--

	<p>өндөу;</p> <p>оыйншықтардың бөліктерін басу және жайып тастау жаттығуларын орындау; шегенің орнын белгілеу; бұйымды желіммен біріктіруді орындау; бұйымның сыртқы түрін көркемдеп сәndeуді орындау; жасалатын бұйымдар: «Құрылыш материалдарының бөлшектері», «Пирамида», «Құышақтарға арналған жиһаз», қозғалмайтын ойыншықтар («Трактор», «Жұк машинасы»);</p> <p>1.1.2.8 табиғи материалдарымен танысу мақсатында мектеп территориясына, саябаққа экскурсия жасау; табиғи материалдарды дайындау; табиғи материалдарынан өрнек құрастыру; табиғи материалдарынан жапсырмақұрақ құрастыру; жасалатын бұйымдар:</p>	<p>панносы, панносы, «Ағаш» кәдесыйы (үрмебұршақтан), «Кофе ағашы» кәдесыйы; бұрлерден жасалатын жаңа жылдық кәдесийлар: «Жаңа жылдық гирлянда», «Бұрлерден жасалған тапиарий», «Шырша шары», «Шырша»; сәндік тұрмыстық бұйымдарды, кәдесийларды жасау: «Гүл» сәндік тәрелке, «Көбелек» мозаикасы, қобдишаны сәndeуге арналған «Көбелек» мозаикасы, мозаикасы және әшекейленген гүл сауыт; мозаикамен өрнектелген ваза;</p> <p>2.1.2.6 ермексаздан бедерлі тілім жасау; конус негізінде көлемді пішіндерді жасау; халық ойыншықтарының әуені бойынша құрамдастыру тәсілімен көлемді ойыншықтарды жасау; сәндік тілімдерді жасау;</p>	<p>«Үй» «Ағаш» жасалатын жаңа жылдық кәдесийлар: «Жаңа жылдық гирлянда», «Бұрлерден жасалған тапиарий», «Шырша шары», «Шырша»; сәндік тұрмыстық бұйымдарды, кәдесийларды жасау: «Гүл» сәндік тәрелке, «Көбелек» мозаикасы, қобдишаны сәndeуге арналған «Көбелек» мозаикасы, мозаикасы және әшекейленген гүл сауыт; мозаикамен өрнектелген ваза;</p> <p>2.1.2.6 ермексаздан бедерлі тілім жасау; конус негізінде көлемді пішіндерді жасау; халық ойыншықтарының әуені бойынша құрамдастыру тәсілімен көлемді ойыншықтарды жасау; сәндік тілімдерді жасау;</p>	<p>жұмысты құрақ құрау техникасында орындау; кестелеу және шытыра моншақты өру элементтері бар «Көлденең жолақтар», «Крейзи» және «Пицца», ашық хаттар, кітап арасына салғышты құрақ құрау техникасында орындау; қазақтың үлттық бұйымдарын жасау: құрақ көрпе, құрақ панно, ыстық затты ұстағыш, шәйнекке кигізгіш, әр түрлі құрақ құрау техникасында орындалған сәндік жастық тыстары, электр жетекті тігін машинасымен жұмсақ ойыншықтар тігу, жапсырмақұрақтарды «зиг-заг» тігісімен жапсыру; ортасы тесілмеген дөңес түймелермен жұмыс істеу; жасалатын бұйымдар: ыстық затты ұстағыш, шәйнекке кигізгіш, ыстық заттың</p>
--	---	--	--	---

	<p>«Құмырадағы гүлдер», «Шөже», «Панда», «Саңырауқұлақ», «Көбелек», «Моншақтар» (қауынның дәндерінен); бүршіктің қабыршақтарынан келесі жапсырмакұрактарды жасау: «Алтын балық», «Кірпі», «Әтеш», «Тұлкі»; жұмыртқа қабығымен жұмыста менгерілетін дағдылар: қабықты бояу, бөліктерге бөлу, жолақта геометриялық өрнек құрастыру, панно дайындау, жолақта бір элементті (геометриялық) композиция құрастыру, жолақта еki элементті композиция құрастыру, паннолар («Гүл», «Көбелек», «Күн», «Арыстанның күшігі»);</p> <p>1.1.2.9 сазбен жұмыс дағдыларын менгеру; жазық пішіндерді жасау:</p>	<p>конус, халық ойыншықтарының негізінде ойыншықтар жасау; тұзды қамырдан бұйымдарды, панно, бижутерия, сурет, әр түрлі пішінді моншақтарды жасау;</p> <p>2.1.2.7 изонитпен орындалатын әр түрлі жұмыстар: шенберді диаметрі бойынша толтыру, шенберді бір хорда бойынша толтыру; бір хорда бойынша шенберді кестелеу, панно, ашық хат, кітап арасына салығыш;</p> <p>2.1.2.8 бұйымдарды «пицца» және «тұзу жолақты» құрау техникасы бойынша қол жетекті тігін машинасымен орындау; қол жетекті тігін машинасымен сәндік панно, ыстық затты ұстағыш, жұмсақ ойыншықтар, жапсырмакұрағы бар панноны орындау; жетекті тігін машинасымен қарапайым ойыншықтарды, инешанышқышты тігу;</p>	<p>астына салғыш, әр түрлі жапсырмакұрактары бар тұтас пішілген алжапқыш</p>
--	---	---	--

	<p>текстурасы әр түрлі тікбұрышты, дөңгелек, сопақша пішінді сәндік тілімдер; тырнап салынған суреті бар сәндік тілімдер; бедерді сәндік тілімдер; кішкентай кәдесыйларды, шардың негізінде көлемді кәдесыйларды; сәндік панноны, қарындаш салғышты, шамдалды, ойыншықтарды, пішіні әр түрлі моншақтарды иlep жасау;</p> <p>1.1.2.10 тұзды қамырмен жұмыс тәсілдерін менгеру;</p> <p>тапсырмасыз илеу жұмыстарын орындау — жұмсарту, үзу, біріктіру; пішін құрайтын алғашқы қимылды, жаюды менгеру; қарапайым заттарды (таяқша, шұжық, доп, құймак, шелпек) иlep жасауды менгеру;</p> <p>1.1.2.11 кестелеу дағдыларын менгеру;</p> <p>қатырмақағаздағы</p>	<p>жапсырмакұрақты машинаның түзу тігісімен орындау; төрт тесікті түймелермен жұмыс орындау; жасалатын бұйымдар: диван жастығы, ыстық затты ұстағыш, тұтастай пішілген жапсырмакұрағы бар алжапқыш, шэйнек жапқыш, қазақ оюынан жасалған жапсырмакұрағы бар көрпе, ұлтық ұлгідегі сөмке (қалта), ұлттық ұлгідегі ыстық заттың астына қойғыш, түймелері бар сәндік панно</p>
--	--	---

	<p>дайын тесіктер бойымен «ине алға» тәсілімен қол тігісімен кестелеу; бұрыштарды толтыру; ортақ қабырғалы бірнеше бұрыштарды толтыру; панно, ашық хат, кітап арасына салығышты кестелеу;</p> <p>1.1.2.12 тоқыма материалдарымен жұмыс дағдыларын менгеру; қол тігісімен орындалатын «йо-йо» және «пицца» техникасында құрақ құрау; сан алуан түрлі панно, жұмсақ ойыншықтар жасау; қатырмағаз берен поролоннан жазық ойыншықтарды, шүберек «доптардан» жұмсақ ойыншықтарды жасау; ілмектеу тігісімен қарапайым ойыншықтарды, инешанышқышты, жазық ойыншықтарды жасау; «ине алға»</p>	
--	---	--

	<p>және ілмектеу (көктеу) қол тігісімен жапсырмақұрақтар ды орындау; екі тесікті түймелермен жұмыс істеу; жапсырмақұрақтар ды пайдалана отырып панно және ашықхаттарды жасау; түймелері бар паннолар мен ашық хаттарды, ыстық заттың астына салғышты жасау</p>		
--	--	--	--

2) «Техникалық мәліметтер және жұмыс тәсілдері»:
2-кесте

Бөлімше	Оқыту мақсаттары		
	1 - кезең	2 - кезең	3 - кезең
2.1 Қағаз және қатырмақағазбен жұмыс	<p>1.2.1.1 ине сабактау және ұшын түю; тескіштің көмегімен қағазды тесу;</p> <p>1.2.1.2 белгі салу, мөлшерін салу үшін қимаулгі бойымен жүргізу;</p> <p>1.2.1.3 қағаз бетін ортасынан бұгу және қатпарлап бүктеу;</p> <p>1.2.1.4 тұзу, дөңгелекте, шиыршықтай</p>	<p>2.2.1.1 қағаз бетінің жоғарғы, төменгі, сол және он жақтарын көрсету және атау;</p> <p>2.2.1.2 қағаз бетін көз мөлшерімен тең екі бөлікке бөлу, дұрыс бүктей білу;</p> <p>2.2.1.3 дайындаударды өзекке орау;</p> <p>2.2.1.4 ПВА желімін араластыру;</p> <p>2.2.1.5 дайындауны, бүйымды бояу;</p>	<p>3.2.1.1 технологиялық картаны пайдалану;</p> <p>3.2.1.2. бүйымды технологиялық карта бойынша орындау дәйектілігін айту;</p> <p>3.2.1.3 бөліктерді негізге орналастыру;</p> <p>3.2.1.4 модульдерден композиция құрастыру;</p> <p>3.2.1.5</p>

	<p>кесу;</p> <p>1.2.1.5 қағазды жырту, умаждау және домалақтау;</p> <p>1.2.1.6 газет жолақтарынан түтікше шиырату;</p> <p>1.2.1.7 дайындаманы негізге желімдеу, қағаз бетінің жоғары, төмен жағын, бұгу сзығын анықтау;</p> <p>1.2.1.8 жұмысты үлгі бойынша дәйектілікпен орындау;</p> <p>1.2.1.9 өрнекті суреттің нобайы бойымен және ішіне бірізділікпен орналастыру;</p> <p>1.2.1.10 геометриялық пішіндерден өрнек құрастыру;</p> <p>1.2.1.11 бөліктердің санын анықтау;</p> <p>1.2.1.12 қағаз сұрыптың ажырату;</p> <p>1.2.1.13 жолақтарды сақина етіп біріктіру,</p> <p>сақиналардан тізбектер құрау;</p> <p>1.2.1.14 бөліктерді көлеміне қарай орналастыру;</p> <p>дайында малардан сәндік пішіндерді</p>	<p>2.2.1.6 цилиндрге бір жаққа қарай жылжыта отырып шиыршықтарды жапсыру;</p> <p>2.2.1.7 бұйым бөліктерін бірін біріне сала отырып жинастыру;</p> <p>2.2.1.8 шиыршықтай, дөңгелете кесіп алу;</p> <p>2.2.1.9 әр түрлі тәсілдермен тесіктерді ойып алу;</p> <p>2.2.1.10 ширышықты шиарту, қағаздарды домалақтау;</p> <p>2.2.1.11 көлемді бөліктерден композиция құрастыру;</p> <p>2.2.1.12 түстік колорит, композиция құрастыру</p>	<p>бұйымдарды әшекейлеу;</p> <p>3.2.1.6 мұғалімнің көмегімен орындалған бұйымның сапасын бағалау</p>
--	--	--	--

	және өртүрлі композицияларды құрастыру; 1.2.1.15 конустан, цилиндрден көлемді ойыншықтарды жасау; композиция құрастыру		
2.2 Моншақ және шытыра моншақпен жұмыс	1.2.2.1 шытыра моншақ пен моншақты түрі, түсі, көлемі (кішкентай, үлкен) бойынша ажырату; 1.2.2.2 материалды түрі, түсі, көлемі бойынша таңдау; 1.2.2.3 бұйымды үлгі бойынша орындау дәйектілігін айту; 1.2.2.4 жіпке бірнеше моншақтан тізу және инені кері бағытта кіргізу; 1.2.2.5 шытыра моншақтың қасиетін (түрі, түсі, көлемі) атап; 1.2.2.6 бұйымды дайындаудағы жұмыстың бірізділігін сактау; 1.2.2.7 түстік гамма, түстердің үйлесуі, көлемі, пішінінің (домалақ, сопақша, шаршы, пішінді) арақатынасы туралы түсінігі	2.2.2.1 бұйымды ұсынылған схема бойынша орындау; 2.2.2.2 бұйымды сымдағы шытыра моншақтан өріп жасау; 2.2.2.3 әрбір әрекетті дәйектілікпен орындау; 2.2.2.4 өру жұмысын бастау мен аяқтау, жіпті бекіту ережелерін сақтау; 2.2.2.5 материалды түстік түрғыда таңдау ережесін сақтау; 2.2.2.6 күрделі пішін және сызба бойынша өру ережелерін сақтау; 2.2.2.7 екі, үш түсті шытыра моншақтардың санын өзгерте отырып, бір жіпке тізу;	3.2.2.1 қарапайым схема бойынша шытыра моншақтан бұйым өру; 3.2.2.2 сымдағы шыны моншақтан өру; 3.2.2.3 үлгі бойынша шытыра моншақтан күрделі бұйымды өріп жасау; 3.2.2.4 түстік үйлесімділік негізін ерекшелей; 3.2.2.5 екі жіппен өру ережесін сақтау; 3.2.2.6 жұмысты орындау дәйектілігінің сызбасымен танысу; 3.2.2.7 сызбаны пайдалана отырып, күрделі пішінді бұйымдарды өру ережесін сақтау; 3.2.2.8 пішіндері әр түрлі гүл күлтелерін,

	<p>болуы;</p> <p>1.2.2.8 моншақты жіпке тізу, ұшын түю, бірінші және соңғы моншақты бекіту;</p> <p>1.2.2.9 жіпті тарта отырып, инені кері бағытта кіргізу;</p> <p>1.2.2.10 шытыра моншақты сымфа тізу және бұрау;</p> <p>1.2.2.11 бұйымды қабаттап жинастыру</p>	<p>2.2.2.9 сымның ұзындығын өлшеуді орындау, керекті мөлшерді секатрмен кесіп алу;</p> <p>2.2.2.10 шытыра моншақты сымфа тізу, дайындаламы бұрау;</p> <p>2.2.2.11 гүлді, оның күлтесін, түйінін өруді орындау;</p> <p>2.2.2.12 бұйымды жинастыру</p>	<p>жапырақтарды, гүл сабағын өруді орындау</p>
2.3 Қалдық материалмен жұмыс	<p>1.2.3.1 қалдық материалдар туралы түсініктерінің болуы;</p> <p>1.2.3.2 кәмпіт қағаздарын негізге желімдеу процесін түсіну;</p> <p>1.2.3.3 кәмпіт қағазы материалының қасиеттерін (түсі, көлемі құрылымы) ерекшелеу;</p> <p>1.2.3.4 «Мозаика» техникасын – геометриялық өрнекті қатырмақағазға орналастыруды түсіну;</p> <p>1.2.3.5 көлемді бұйымды жасау үшін кәмпіт қағазын қаттау техникасын орындау;</p>	<p>2.2.3.1 әр түрлі қалдық материалдардың сапасы мен мүмкіндігі, оларды өмірде және тұрмыста қолдану туралы мәліметтердің болуы;</p> <p>2.2.3.2 материалды үнемдеп бөлуге және пайдалануға тырысу;</p> <p>2.2.3.3 қораптардан құрастыру тәсілдерін білу;</p> <p>2.2.3.4 қалдық материалдармен құрастыру тәсілдерін меңгеру;</p> <p>2.2.3.5 қағазбен (қатырмақағазбен), сіріңке қораптарымен жұмыс тәсілдерін жетілдіру;</p> <p>2.2.3.6 дайын</p>	<p>3.2.3.1 әр түрлі қалдық материалдардың сапасы мен мүмкіндіктері, оларды өмірде, тұрмыста қолдану туралы мәліметтердің кеңейту;</p> <p>3.2.3.2 бөліктерді (жұн жіптер, түрлі түсті қатырмақағаз, бау) пластик сауытқа желімдеу ережелерін сақтау;</p> <p>3.2.3.3 екі жақты скотчты пайдалану ережелерін сақтау;</p> <p>3.2.3.4 бұйымның барлық бөліктерін жинастыру;</p> <p>3.2.3.5 бұйымның қолданысын, ол</p>

	<p>1.2.3.6 кәмпитет қағаздарын бірбірімен біркітіру тәсілдерін туралы түсінігінің болуы;</p> <p>1.2.3.7 жапсырмакұракты ағаш үгіндісінен орындау ережесін сақтау, ағаш үгіндісін жұмысқа дайындау (елеу, әр түрлі түстерге бояу);</p> <p>1.2.3.8 ағаш үгіндісін негізге салу тәсілдерін білу;</p> <p>1.2.3.9 сіріңке қораптарынан құрастыру тәсілдерін туралы түсініктердің болуы;</p> <p>1.2.3.10 қораптардың сыртын қаптау және оларды біріктіруді орындау;</p> <p>1.2.3.11 дайын құрылымды әшекейлеуді (түсті қағаз, моншақтар, фломастер) орындау;</p> <p>1.2.3.12 қайшымен белгілеу сыйығы бойымен дұрыс кесу;</p> <p>1.2.3.13 бөліктерді желіммен, степлермен,</p>	<p>құрылымды сәндеу тәсілдерін менгеру;</p> <p>2.2.3.7 жапсырмакұракты ағаш үгіндісі және қораптардан орындау тәртібімен танысу;</p> <p>2.2.3.8 жапсырмакұракты ағаш үгіндісі және қораптардан орындау дағдыларын жетілдіру;</p> <p>2.2.3.9 ағаш үгіндісін жұмысқа дайындау (елеу, әр түрлі түстерге бояу) технологиясын менгеру;</p> <p>2.2.3.10 қайшымен сыйық бойымен кесуге үйрену;</p> <p>2.2.3.11 бөліктерді желім көмегімен біріктіру;</p> <p>2.2.3.12 құрылым бөліктерін сыйба бойынша біріктіру тәртібін сақтау;</p> <p>2.2.3.13 бұйымды сәндік бөліктермен әшекейлеу;</p> <p>2.2.3.14 құрастыру және жапсырмакұракты қалдық материалдардан құрастыруды орындау тәсілдерін менгеру</p>	<p>жасалған материалды анықтау;</p> <p>3.2.3.6 бұйым бөліктерін біркітіру тәсілдерін атау;</p> <p>3.2.3.7 бұйымды жоспар бойынша жасау дәйектілігі туралы айту</p>
--	--	---	--

	<p>скотчпен біріктіру;</p> <p>1.2.3.14 киндер тосынсыйдың сауытының материалын (тұсі, көлемі, құрылымы)</p> <p>ажырату;</p> <p>сауыттардың құрылымын, сауыттарды бір-бірімен біріктіру тәсілін ажырату;</p> <p>1.2.3.15 бөліктерді сауытқа ермексазben жабыстыру ережелерін сақтау;</p> <p>1.2.3.16 бұйымды технологиялық карта бойынша жасау дәйектілігі туралы айтып беру</p>		
2.4 Ағашпен жұмыс	<p>1.2.4.1 ағаштан жасалған бұйымдардың түрі туралы қарапайым түсініктерінің болуы;</p> <p>1.2.4.2 ұзындық, ені, жуандығы туралы түсініктер болуы;</p> <p>1.2.4.3 бұйым бөліктерін қимаулғі бойынша немесе мұғаліммен бірге сызғыш және шартты өлшемдермен белгілеу технологиясын менгеру;</p>	<p>2.2.4.1 ағаштан жасалған бұйымдардың түрлері туралы түсініктерін болуы;</p> <p>2.2.4.2 бұйымды бояуға арналған тұс туралы қарапайым мәліметтердің болуы;</p> <p>2.2.4.3 үлгі бойынша тапсырмада бағдарлау;</p> <p>2.2.4.4 «ұзын», «қысқа», «түбі» түсініктерін ажырату;</p> <p>2.2.4.5 сызғыштың</p>	<p>3.2.4.1 белгі бойынша аралау тәсілдерін жетілдіру;</p> <p>3.2.4.2 егеу, құмқағазben жұмыс ережелерін сақтау;</p> <p>3.2.4.3 тақтайларды тесіп өте бұрғылау тәсілдерін менгеру;</p> <p>3.2.4.4 жонғыш құралдармен жұмыс тәсілдерін менгеру;</p> <p>3.2.4.5 бұйымды желіммен, қармак</p>

	<p>1.2.4.4 бөліктерді белгі бойынша ұсақ тісті арамен кесіп алуға тырысу;</p> <p>1.2.4.5 бұйымның қарапайым құрылымын жинастыруды менгеру;</p> <p>1.2.4.6 бұйымның сыртқы түрін көркемдеп әшекейлеуді орындауға тырысу;</p> <p>1.2.4.7 құралдарды және құрылғыларды атау;</p> <p>1.2.4.8 құралдарды дұрыс ұстау дағдысын бекіту;</p> <p>1.2.4.9 еліктеу бойынша қарапайым құрылыштарды орындау және оларды ойында пайдалану;</p> <p>1.2.4.10 үлгі бойынша құрылыш жиытығының элементтерін (текше, брус, кірпіш) көрсету;</p> <p>1.2.4.11 көлемді салыстырганда үстіне салу және жанына қою тәсілдерін пайдалану;</p> <p>1.2.4.12 заттардың</p>	<p>немесе оның орнындағы өлшеуіштің қолданысын білу;</p> <p>2.2.4.6 сымбазтағы сантиметрмен берілген масштаб туралы түсініктің болуы;</p> <p>2.2.4.7 болуга тиісті қарапайым түсініктер:</p> <p>сантиметр, миллиметр, метр;</p> <p>2.2.4.8 тесік бұрғыланатын жерді шеге, қарындаш, балға көмегімен белгілеу тәсілдерін менгеру;</p> <p>2.2.4.9 үлгі параметрлерін дайындаға көшіру ережелерін сақтау;</p> <p>2.2.4.10 бұрғымен бұрғылау технологиясын сақтау;</p> <p>2.2.4.11 бұрғының көлемін ажырату;</p> <p>2.2.4.12 араланған материалды тандау;</p> <p>2.2.4.13 құралдарды дұрыс ұстау және жұмыс қалпын пайдаланылатын құралға сәйкес дұрыс ұстау дағдыларын бекіту;</p> <p>2.2.4.14 белгілеу, бұрғылау, тазарту дағдыларын бекіту;</p>	<p>баумен, бұрандалы шегемен жинау тәсілдерін ажырату;</p> <p>3.2.4.6 бұйымды көркемдеп әшекейлеу тәсілдерін менгеру;</p> <p>3.2.4.7 жұмысқа арналған араланған материалды және құралдарды дұрыс тандау;</p> <p>3.2.4.8 қимаулігі бойынша және мұғалімнің көмегімен сымбаз бойынша белгілеу;</p> <p>3.2.4.9 жонғышпен, егеумен, ою арамен жұмыс істеу;</p> <p>3.2.4.10 бұйым бөліктерін әр түрлі тәсілдермен біріктіру;</p> <p>3.2.4.11 өзінің жұмысын жоспарлау және мұғалімнің көмегімен жасалған жұмыс туралы есеп беру</p>
--	--	--	--

	<p>пішінін және көлемін ажырату;</p> <p>1.2.4.13 үлгіден көлемді көшіру;</p> <p>1.2.3.14 бұйымды көркемдеп сәндеу;</p> <p>1.2.3.15 мұғалімнің көмегімен жасалған жұмыс туралы есеп беру</p>	<p>2.2.4.15 мұғалімнің көмегімен жасалған жұмыс туралы есеп беру</p>	
2.5 Табиғи материалдармен жұмыс	<p>1.2.5.1 әр түрлі жарма мен тұқымды дайын сурет бойынша салу тәсілдерін (тікелей салу және себу) ажырату;</p> <p>1.2.5.2 суреттің нобайын, нобайдың шегін сақтау ережелерін түсіну;</p> <p>1.2.5.3 жұмыс тәсілдерін: белгілеу, өлшеу, бұгу, кесу, желімдеу, біріктіру, ерекшелеу;</p> <p>1.2.5.4 табиғи материалдың (бұр) пішінін, көлемін, сыртқы түрін есепке ала отырып, дұрыс келетін материалды тандау;</p> <p>1.2.5.5 бұр қабыршақтарын дайындау ережелері мен</p>	<p>2.2.5.1 табиғи материалдардың қасиеттері мен қолданысы туралы түсініктердің болуы;</p> <p>2.2.5.2 құралдармен және құрылғылармен жұмыс ережелерін орындау;</p> <p>2.2.5.3 табиғи материалдарды негізгі салған кезде қимаулгілерді пайдалану;</p> <p>2.2.5.4 суретке әр түрлі желімдерді жағу тәсілдерін менгеру;</p> <p>2.2.5.5 бұйымдарды қосымша материалдарды пайдалана отырып, сәндеу тәсілдерін менгеру;</p> <p>2.2.5.6 көлемді пішіндермен (шар, конус) жұмыс тәсілдерін менгеру;</p> <p>2.2.5.7 бұйымдарды қосымша</p>	

	<p>тәсілдерін сақтау;</p> <p>1.2.5.6 бүрден жасалған бұйымдарды әшекейлеу тәсілдерін менгеру;</p> <p>1.2.5.7 материалдың атауын (жұмыртқа қабығы) атау;</p> <p>1.2.5.8 қабықтың қасиеттерімен танысу;</p> <p>1.2.5.9 материалды жұмысқа дайындауға үйрену;</p> <p>1.2.5.10 материалды сақтау талаптарын орындау;</p> <p>1.2.5.11 қабықты бояу, бүтін қабықтан бір бөлігін қашап алу тәсілін менгеру;</p> <p>1.2.5.12 материалды сурет бойынша салу әдіс-тәсілдерін (тікелей салу техникасы немесе жапсырмакұрак) менгеру;</p> <p>1.2.5.13 табиғат материалдарының түрлерін ажырату;</p> <p>1.2.5.14 жармалар мен тұқымдарды түрлеріне қарай сұрыптау;</p> <p>1.2.5.15</p>	<p>материалдарды пайдалана отырып, сәndeу;</p> <p>2.2.5.8 суреттің қимаулгісімен жұмыс тәсілдерін орындау;</p> <p>2.2.5.9 жұмыртқа қабығын иілген пішінге салу;</p> <p>2.2.5.10 бұйымдарды қосымша материалдарды пайдалана отырып, сәndeу;</p> <p>2.2.5.11 материалдарды, құралдарды және құрылғыларды атау және оларды жұмыста пайдалану;</p> <p>2.2.5.12 бұйымды үлгіні тірек ете отырып орындау;</p> <p>2.2.5.13 жасалған жұмыс туралы айтып беру;</p> <p>2.2.5.14 орындалған бұйымның сапасын бағалау</p>	
--	---	---	--

	<p>бұйымдағы табиғи материалды атап;</p> <p>1.2.5.16 мұғалімнің көмегімен өз жұмыс орнын үйімдастыру;</p> <p>1.2.5.17 үлгі бойынша қарапайым өрнектерді салу, жапсырмакұрақты орындау</p>		
2.6 Сазбен және тұзды қамырмен жұмыс	<p>1.2.6.1 табиғи саздың қасиеттері (тұсі, ылғал тартқыштығы, созылымдылығы) туралы түсініктер болу;</p> <p>1.2.6.2 құралдардың (жайпақ қырнауыш, домалақ қырнауыш, оқтау, қимаұлгі) қолданысы туралы түсінік болу;</p> <p>1.2.6.3 әр түрлі құрылғылардан фактура құрастыру;</p> <p>1.2.6.4 жазық және көлемді геометриялық пішіндер (куб-шаршы, шар-дөңгелек, эллипс-сопақша, цилиндр) туралы түсініктердің болуы;</p>	<p>2.2.6.1 сазды жұмсарудың негізгі тәсілдерін бекіту;</p> <p>2.2.6.2 сазды «шикідей» сәндік әрлеу тәсілдерін (жабыстыру, тырналау) менгеру;</p> <p>2.2.6.3 әр түрлі фактураларды (қолда бар құралдарды, матаны, құрылғыларды) пайдалану;</p> <p>2.2.6.4 әр түрлі құралдарды (оқтау, қимаұлгі, пішіндер) пайдалану арқылы илеп жасау тәсілдерін менгеру;</p> <p>2.2.6.5 ойыншықты жасау дәйектілігін сақтау;</p> <p>2.2.6.6 бөліктерді созу тәсілін менгеру;</p> <p>2.2.6.7 бөліктердің көлемін салыстыру</p>	<p>3.2.6.1 кәсіптің пайда болуы туралы мәліметтердің болуы;</p> <p>3.2.6.2 сюжеттердің композициялық ерекшеліктерімен танысу;</p> <p>3.2.6.3 ойыншықты жасау дәйектілігін бере білу;</p> <p>3.2.6.4 әшекейлеудің ерекшеліктері мен негізгі элементтерін түсіну;</p> <p>3.2.6.5 Муфель пешімен, оның қолданысымен танысу;</p> <p>3.2.6.6 күйдіру процесімен, муфель пешімен жұмыстағы қауіпсіздік</p>

	<p>1.2.6.5 гуашьпен жұмыс ережелерін орындау;</p> <p>1.2.6.6 ойыншықты жасау дәйектілігін сақтау;</p> <p>1.2.6.7 материалды (тұзды қамыр) тану, қамырдың қасиеттерімен танысу;</p> <p>1.2.6.8 қамырмен жұмыс ережелерін орындау;</p> <p>1.2.6.9 құрамының пропорциясын сақтай отырып қамыр дайындау;</p> <p>1.2.6.10 қамырды сақтау талабын орындау;</p> <p>1.2.6.11 қамырды жұмысқа дайындау тәсілдерін (жұмсарут, үлкен кесектен үлгіге сәйкес әр түрлі кесектерді үзіп алу) менгеру;</p> <p>1.2.6.12 көлемі әр түрлі шариктерді домалатып жасау;</p> <p>1.2.6.13 шариктерді текше қылып жалпайту;</p> <p>1.2.6.14 бұйымның пішіндері бойынша әр түрлі бөліктерін алу тәсілдерін менгеру;</p>	<p>(не үлкен, не кіші);</p> <p>2.2.6.8 саздан жасалған бұйымдарды кептіру процесі; кебу деңгейлері, кебу деңгейіне қарай саздың қасиетінің өзгеруі;</p> <p>2.2.6.9 әшекейлеуді шенбер, жолақ өрнектермен орындау;</p> <p>2.2.6.10 тұзды қамырмен жұмыс ережелерін орындау;</p> <p>2.2.6.11 бұйымның, оның бөліктерінің, белгілерінің атауларын есте сақтауға тырысу;</p> <p>2.2.6.12 бөліктерді су және қылқалам көмегімен біріктіру;</p> <p>2.2.6.13 пішіні бойынша әр түрлі бұйымдарды жасағанда жұмыс тәсілдері мен құралдарды тандау;</p> <p>2.2.6.14 бұйымның пішіні бойынша әр түрлі бөліктерін (бұрау, тілім, шарик) жаю және өру, жалпайтуды орындау;</p> <p>2.2.6.15 пішіндерді қимаулғі бойынша кесіп алу, оқтаумен жаю;</p> <p>2.2.6.16 әр түрлі</p>	<p>ережелерін сақтаумен танысу;</p> <p>3.2.6.7 пешке салу мен шығару дәйектілігін сақтау;</p> <p>3.2.6.8 күйдіру температурасы мен уақытын сақтау;</p> <p>3.2.6.9 күйдірілген саздың қасиеттерін анықтау;</p> <p>3.2.6.10 тұзды қамырды жұмысқа дайындау;</p> <p>3.2.6.11 тұзды қамырдан илеудің негізгі тәсілдерін менгеру;</p> <p>3.2.6.12 қамырды үстел үстінде қолдың және оқтаудың көмегімен жаю;</p> <p>3.2.6.13 бөліктерді су және қылқалам көмегімен біріктіру;</p> <p>3.2.6.14 композиция құрастыру;</p> <p>3.2.6.15 пішіндер мен қимаулғілерді пайдалану тәсілдерін бекіту;</p> <p>3.2.6.16 жұмысты</p>
--	---	---	---

	<p>1.2.6.15 көлемдері әр түрлі шариктерді алақан ортасында және жазықтық бетінде домалату арқылы илеу техникасын менгеру;</p> <p>1.2.6.16 бұйымды жасағанда қолда бар құралдарды, пішіндерді, қимаұлгілерді пайдалану;</p> <p>1.2.6.17 бояудың қарапайым ережелерін менгеру;</p> <p>1.2.6.18 бұйымды, оның бөліктерін, белгілерін, қасиеттерін атау, көлемін салыстыру;</p> <p>1.2.6.19 құрылымдық тәсілмен иlep жасау тәсілін (бөліктерден бүтінге) менгеру;</p> <p>1.2.6.20 бөліктерді су және қылқалам көмегімен біріктіру;</p> <p>1.2.6.21 әр түрлі құрылғылар, бедерлеме, фактура көмегімен орындау;</p> <p>1.2.6.22 саз тіліміндегі суретті қырнауышпен немесе тіс</p>	<p>көлемде: үлкенірек, кішірек, жіңішкерек, сопақша есу;</p> <p>2.2.6.17 еki бұрауды шира ту тәсілін (иру тәсілі) менгеру;</p> <p>2.2.6.18 бұйым бөліктерін тесу, бедер салу, бояу, оларды негізге жабыстыруды орындау;</p> <p>2.2.6.19 сәндік элементтерді жасау үшін әр түрлі заттарды пайдалану;</p> <p>2.2.6.20 ұсынылған ұлгілерден бұйымды таңдай білу;</p> <p>2.2.6.21 қимаұлгіні саз тілімінің үстіне орналастыру және пішінді қимаұлгі бойынша кесіп алу;</p> <p>2.2.6.22 бедерді тілімдерді жapsыру, фактураны пайдалану, саусақтық ою, тырнау, өрнектену арқылы әшекейлеу,</p> <p>2.2.6.23 бөліктерді бұйымға орналастыру, бөліктердің керекті мөлшерін анықтау, бұйым бөліктерін бір-бірімен біріктіру;</p> <p>2.2.6.24 бұйымның кебуін сыртқы</p>	<p>мұғалімнің жасау тәсілдерін көрсете отырып берген сөздік нұсқауы бойынша амалдармен орындау тәртібін сақтау;</p> <p>3.2.6.17 бұйымды еki кезеңмен орындау техникасын менгеру;</p> <p>3.2.6.18 бұйымды, оның бөліктерінің атауларын айтуда, бөліктерінің көлемін салыстыру;</p> <p>3.2.6.19 илеу жұмысын жазықтықта орындау (бедер);</p> <p>3.2.6.20 ұсақ жарықшақтарды тегістеу;</p> <p>3.2.6.21 жиектің үстіне сурет құрастыру үшін ұсақ заттарды пайдалану;</p> <p>3.2.6.22 тапсырмада ұлғі бойынша бағдарлау;</p> <p>3.2.6.23 ұлғіні тірек ете отырып, көрсету бойынша иlep жасау;</p> <p>3.2.6.24 бөліктердің дұрыс орналасуын</p>
--	--	--	---

	<p>тазартқышпен тырнап салу;</p> <p>1.2.6.23 технологиялық процесті толықтай орындау: қамырды жұмсарту, алақан ортасында айналдыра қымылмен домалату; шар домалату, сазды есу, саздың үлкен кесегінен үзіп алу, бөліктерді жағу арқылы біріктіру, бөліктерден бүтін құрастыру;</p> <p>1.2.6.24 бояуларды (акварель, гуашь) пайдалану;</p> <p>1.2.6.25 арнайы «тұртқілердің» көмегімен шеңбер және нұктенің суретін салу;</p> <p>1.2.6.26 қолда бар құралдардың (пішіндер, қимаулгі) көмегімен бұйым бөліктерін кесіп алу;</p> <p>1.2.6.27 бұйымның үлгісін шынайы нысанмен салыстыру;</p> <p>1.2.6.28 мұғалімнің сұрақтары бойынша бұйымды жасау туралы айтып беру</p>	<p>түріне қарап анықтау;</p> <p>2.2.6.25 үлгі бойынша өрнектеу;</p> <p>2.2.6.26 мұғалімнің көмегімен барлық аталғандарды дәйектілікпен орындау;</p> <p>2.2.6.27 үлгі бойынша бағдарламада бағдарлау;</p> <p>2.2.6.28 бұйымның үлгісін шынайы нысанмен, нақпішінмен салыстыру;</p> <p>2.2.6.29 мұғалімнің көмегімен жұмыс кезендерін жоспарлау;</p> <p>2.2.6.30 бұйымды технологиялық карта бойынша амалдан орындау;</p> <p>2.2.6.31 тапсырманы орындаудың дәйектілігі туралы айтып беру</p>	<p>бақылау, бөліктердің пропорциясын, көлемін сақтау;</p> <p>3.2.6.25 жұмыс кезендері мен орындау дәйектілігін технологиялық карта бойынша жоспарлау;</p> <p>3.2.6.26 бұйымды иллюстрация бойынша талдау (оғыншықтың қандай бөліктері бар, неге ұқсас, бір-бірімен қандай тәсілмен қосылған);</p> <p>3.2.6.27 оғыншықты иллюстрация бойынша өрнектеу;</p> <p>3.2.6.28 бұйымдарды өрнектеуде қазақ ұлттық оюларын пайдалану;</p> <p>3.2.6.29 мұғалімнің көмегімен халық оғыншықтарыны ң тұрларін ажырату;</p> <p>3.2.6.30 техникалық терминдерді (жаю, жалпайту, созу, есу) түсіну және сөйлеу тілінде қолдану;</p>
--	--	---	--

			3.2.6.31 тапсырманы орындаудың дәйектілігі туралы айтып беру
2.7 Тоқыма материалдарм ен жұмыс	<p>1.2.7.1 жұмыстағы «Изонит» техникасын менгеру;</p> <p>1.2.7.2 қайшымен әр түрлі жұмысты (кесу, кесіп алу, ойып алу) орындау;</p> <p>1.2.7.3 инені ұстау, инені сабақтау, жіп ұзындығын өлшеу;</p> <p>1.2.7.4 қатырмақағаздың беткі жағы мен астыңғы жағын ажырату;</p> <p>1.2.7.5 бұрышты, бұрыштың төбесін, бұрыштың ортақ қабырғасын ерекшелеу; ине алға тігісін, қиғаш тігісті орындау;</p> <p>1.2.7.6 тұзу тігісті орындау және «изонит» техникасымен бұрышты толтыру, ортақ бір қабырғасы бар бірнеше бұрышты толтыру, дайын белгілемер</p>	<p>2.2.7.1 жұмысты «Изонит» техникасында жалғастыру;</p> <p>2.2.7.2 жіп түрлерін (kestелеуге, машинамен тігуге), олардың ерекшеліктерін және қолданысын, ирис жіпті ажырату;</p> <p>2.2.7.3 шеңбер және дөңгелек түсініктерін (атауы, олардың айырмашылықтары) ажырату;</p> <p>2.2.7.4 тесіктерді санау, жіптің бағытын анықтау, түстерді үйлестіруге үйрену;</p> <p>2.2.7.5 жұмысты «Құрақ құрау» техникасында жалғастыру;</p> <p>2.2.7.6 қайшымен матада жұмыс істеу;</p> <p>2.2.7.7 тігін машинасының құрылышы туралы (тұтқасы, табаны, сермері, табанды көтеру тетігі, жіп тартқыш, корпусы, ине) қарапайым</p>	<p>3.2.7.1 жұмысты «Изонит» техникасында жалғастыру; түсті үйлестіру, шеңберді қысқа хорданы ұзын хорданың үстіне сала отырып, ұзындықтары мен түстері әр түрлі екі хорда бойынша толтыру;</p> <p>3.2.7.2 жіптердің түсі бойынша үйлесуін анықтау;</p> <p>3.2.7.3 «Шиыршық» техникасын менгеру (атауы, пішінінің алуан түрлілігі), шиыршықты толтыру;</p> <p>3.2.7.4 тесіктерді санау, жіптің бағытын анықтау;</p> <p>3.2.7.5 жұмысты «Құрақ құрау» техникасында жалғастыру;</p> <p>3.2.7.6 тігін машинасының құрылышы туралы (тұтқасы, табаны,</p>

бойынша тесік тесу;	түсінігі болу;	сермері, табанды көтеру тетігі, жіп тартқыш,
1.2.7.7 жіптің ұшын түю, жіпті скотчтың көмегімен бекіту;	2.2.7.7 қол жетекті тігін машинасымен жұмыстағы қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтау;	корпусы, ине) қарапайым түсінігі болу;
1.2.7.8 түстерді үйлестіруге тырысу;	2.2.7.8 жоғарғы және төменгі жіпті салудың бірізділігін сақтау;	3.2.7.7 электр жетекті тігін машинасымен жұмыстағы қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтау;
1.2.7.9 шытыра моншақ мен пайетканы тігу;	2.2.7.9 қол жетекті тігін машинасымен белгіленген сызық бойымен тұзу тігіс орындау;	3.2.7.8 жоғарғы және төменгі жіпті салудың бірізділігін сақтау;
1.2.7.10 «Кұрақ құрау» техникасын менгеру;	2.2.7.10 қол жетекті тігін машинасымен машина тігісін орындау;	3.2.7.9 электр жетекті тігін машинасымен қайып тігуді, қабырға тігісін, өбістіріп тігу әрекеттерін орындау;
1.2.7.11 материалдар мен құралдардың атауларын және олардың қолданыс түрі туралы айту;	2.2.7.11 тігістің басы мен біткен жерін бекіту;	3.2.7.10 бұйым бөліктерін түйреу және көктеп тігу;
1.2.7.12 инемен және қайшымен жұмыстағы қауіпсіздік ережелерін сақтау;	2.2.7.12 бұйымның беткі жағы мен астарын қабырға тігісімен біріктіру;	3.2.7.11 машинамен бекітпе тігісінің техникасын менгеру;
1.2.7.13 ине алға тігісін менгеру;	2.2.7.13 бұйым бөліктерін түйреу және көктеп тігу;	3.2.7.12 машиналық біріктіру тігісін менгеру;
1.2.7.14 қол иненің құрылышын білу, инені ұзындығы, жуандығы, көзінің мөлшеріне қарай ажырату, жұмыс жасауға қажетті қол инені таңдай білу;	2.2.7.14 төрт тесікті түймені қадаудың әр түрлі тәсілдерін менгеру;	3.2.7.13 ысырма бауды орнату тәсілдерін менгеру;
1.2.7.15 тігін жіптерін жуандығы мен мықтылығына қарай ажырату;	2.2.7.15 жапсырмакұрақ бөліктерін бұйымға орналастыру;	
1.2.7.16 жіптің	2.2.7.16 электр үтігімен жұмыс істеу;	
	2.2.7.17 табиғи маталардың (макта	

	<p>жұмыс ұзындығын анықтау;</p> <p>1.2.7.17 түйін түю техникасын менгеру;</p> <p>1.2.7.18 қайшының түрлерін, қолданысын, күрылышын ажырату;</p> <p>1.2.7.19 тігіс, тігігістің ұзындығы, ілмекті тігіс туралы түсінігі болу;</p> <p>1.2.7.20 бұйымды жасауға арналған материалмен, оның атавы және қасиетімен танысу;</p> <p>1.2.7.21 жұмсақ ойыншық жасау технологиясын менгеру;</p> <p>1.2.7.22 жұмсақ ойыншықты жасағанда «ине алға», қиғаш тігіс, шет тігісті менгеру;</p> <p>1.2.7.23 жіпті матада тігіспен бекіту;</p> <p>1.2.7.24 тоқыма мата жапсырмакұрағын жасауды менгеру;</p> <p>1.2.7.25 матаның бет жағы мен астарын ажырату;</p> <p>1.2.7.26 электр үтікпен жұмысты</p>	<p>мата, зығыр мата, жұн мата, жібек) шығу тегі мен қасиеттерімен танысу;</p> <p>2.2.7.18 бұйымды жасауда пайдаланылатын маталардың атауларымен танысу, оларды жұмысқа дайындау (жуу, үтіктеу);</p> <p>2.2.7.19 түймелерді сәндік қадау (атқарымдық емес) амалын орындау;</p> <p>2.2.7.20 түймені қажетті жерге тігу;</p> <p>2.2.7.21 жұмсақ ойыншықты жасау жұмысын жалғастыру</p>	<p>3.2.7.14 қылған жердерді «жиектеу» тәсілімен өндеу;</p> <p>3.2.7.15 машинаны сәндік тігіске аудару, сәндік тігістерді реттегіш;</p> <p>3.2.7.16 машинаның «зиг-заг» тігісін менгеру;</p> <p>3.2.7.17 матаны жіптен алу туралы қарапайым түсінктердің болуы;</p> <p>3.2.7.18 матаның ұзын бойғы және көлденең жіптері, қылған жері, олардың белгілерін ажырату;</p> <p>3.2.7.19 берілген бұйымды жасауда пайдаланылатын маталардың атавы, оларды жұмысқа дайындау;</p> <p>3.2.7.20 тоқыма мата жапсырмакұрақ техникасын жетілдіру;</p> <p>3.2.7.21 қазақ оюларының атауларын және символдық мағыналарының</p>
--	---	---	---

	<p>менгеру, қолданысы, тарихы, үтікпен жұмыстағы қауіпсіздік ережелері;</p> <p>1.2.7.27</p> <p>түймелердің әр түрлі түрлерін және олардың қолданысын ажырату</p>	<p>атауларын айту;</p> <p>3.2.1.22</p> <p>тұрмыстық қолданыстағы бұйымдарды (киім және түрғын үй элементтері) әшекейлеуге қазақ ойларын пайдалану;</p> <p>3.2.1.23 оюды жасау үшін қолданылатын матаның қасиеттерін анықтау;</p> <p>3.2.1.24 бұйымды әр түрлі материалдармен (шытыра моншақ, пайетка, бау және таспа) көркемдеп әшекейлеу;</p> <p>3.2.1.25</p> <p>жапсырмақұрақт ы орындау, жапсырмақұрақ бөліктерін матаға орналастыру, жұмысты жоспарлау;</p> <p>3.2.1.26 жұмсақ ойыншықты жасау жұмысын жалғастыру</p>
--	--	---

3) «Еңбек заттарын талдау және бағалау»:

3-кесте

Бөлімше	Оқыту мақсаттары		
	1-кезең	2-кезең	3-кезең

3.1 Еңбек заттарын талдау	1.3.1.1 мұғалімнің көмегімен бұйымды технологиялық карта бойынша жасау дәйектілігі туралы айтып беру	2.3.1.1 тапсырманы мұғалімнің көмегімен орындау дәйектілігі туралы айтып беру; 2.3.1.2 бұйымды технологиялық карта бойынша талдау	3.3.1.1 бұйымды жоспар бойынша жасау дәйектілігі туралы айтып беру; 3.3.1.2 бұйымды технологиялық карта бойынша жасау дәйектілігі туралы айтып беру; 3.3.1.3 бұйымды иллюстрация бойынша талдау
3.2 Еңбек заттарын бағалау	1.3.2.1 мұғалімнің көмегімен жасалған жұмыс туралы есеп беру	2.3.2.1 технологиялық карта бойынша жасалған жұмыс туралы айтып беру; 2.3.2.2 мұғалімнің көмегімен орындалған жұмыстың сапасын бағалау	3.3.2.1 орындалған бұйымның сапасын өздігінен бағалай білу; 3.3.2.2 есеп беру кезінде сөйлеу тілінде техникалық терминдерді қолдану; 3.3.2.3 сыныптастарының жұмыстарының сапасын бағалау

Бағдарлама мазмұны тоқсандықтар бойынша реттелмейді. Тақырыптарды оқыту дәйектілігін мұғалім сыныптағы білім алушылардың психофизикалық ерекшеліктеріне қарай өзі анықтайды. Төртінші тоқсан уақытының басым бөлігі жыл бойы өткендерді бекітүге және жекелеген білім алушылардың біліміндегі кемшіліктерді жоюға арналады.